

LEZERSSERVICE: LE PROVENCAL.

EDITIE 06-05

VOORAF:

Brussel kreeg twee oorvijgen en Europa gonst van "afbraakgedachten": de euro weg (?), minder contributies (?), minder lidstaten (?),..... Het aanzien van het avondland (de oude wereld volgens Rumsfeld c.s.) is fors geschaad in de hele wereld. Teken des tijds.

Ik tracht enig idee te ontwikkelen over de nabije Europese toekomst; dus wacht ik maar met verder commentaar. Moet ik er ook wat mee in mijn krantje? Misschien wel. "L'Exception française" is herbevestigd, maar moet mogelijk worden uitgebreid met een "Exception hollandaise"? "Geschiedenis van morgen" moet in elk geval een onderdeelje Europa krijgen, sure. Ik speel ook nog met de gedachte om TIJDELIJK een onderdeel: "Troost en hoop" toe te voegen: gewoon peptalk voor verwarde medemensen.

Dat we op de grens van een andere tijd staan werd nu wel erg duidelijk. Spannend en tegelijk beangstigend. Zo was dat altijd, weten historici, bij grote omslagen die onze voorvaders meemaakten. NU schrijven WIJ geschiedenis.....

INHOUD:

I. L'EXCEPTION FRANCAISE.

- De "Week van de smaak".
- José-Manuel en Jacques.
- Wordt Rafarin werkeloos?
- Googlen op z'n frans?
- Focalisation omnisciente.
- Avonturieren in de franse taal.
- Serge Moati: de Karajan van het publieke debat.

II. GESCHIEDENIS VAN MORGEN?

Algemeen.

- Spring mee voor een beter klimaat!
- Okkasie uit Japan.
- Kit voor levensbeeindiging.

Religies.

- 007 in het Vaticaan.
- Missionering AD 2005.

Midden-Oosten.

- Sultan Erdogan, Europa en.....Armenië.
- Iran wil de bom.
- Algerije is rustig.

-Egypte: verkiezingscampagne.

-Syrië-Libanon: goede burens?

China/India.

- India-Pakistan: burenruzies bijleggen.
- China-India: samen nog sterker.

Technologie.

- Uw mail geurt.
- Stevigheid van de kip.
- Maak uw eigen watertje.
- Pak uw stoel en wandel.
- Uw nieuwe DVD-CD-CD-ROM toverdoos.

III. ALLEDAAGS UIT DE MIDI.

- Zijde: zachtheid van een rups.

-La vie ne m'apprends rien. (Het leven leert ons niets).
-Avignon 1305....Habemus Papam.

IV. JOURNAL MORMOIRONAIS.

-Francoise, la Presidente.
-George, een heilige uit de franse hemel.

V. COIN DES POËTES.

-Onze stilte.
-Onverschilligheid.

VI. INGEZONDEN.

.....
.....

I. L'EXCEPTION FRANCAISE.

****DE "WEEK VAN DE SMAAK".**

Lees ik me daar in een Nederlands tijdschrift, dat er jaarlijks een "Week van de smaak" wordt gehouden! Topkoks gaan dan naar scholen om het over eten en zo te hebben, een nobel doel, vinden ze. Strijden tegen smaakvervlakking, fast-food geklungel en dikke mopsige kinderen.

Als ik dat na bijna 10 jaar Provence lees, besef ik weer aan welke barbarij ik ben ontsnapt. Een WEEK van de smaak: putain de...! Hollandse zuinigheid? Onverschilligheid mbt eten of gewoon gebrek aan opvoeding; mogelijk alle drie?

Moet je hier komen. Kinderen eten in het schoolrestaurant en maken keuze uit twee menu's. Niks pizzatje, friet, kroket, berelul of weet ik het. Of, nog erger, frietje oorlog: zo'n bak frieten met rood-gele prut van mayonaise en ketch-up. Affreux toch?

Nee, hier leer je al jong wat smakelijk en gezond eten is. Wekelijks les op school over smaak kennis, voedingswaarde en wat ongezonde "malbouffe" is. Dus ook theorie over smaak, koken en voeden. Eten en drinken is CULTUUR en geen volpropperij!

De nederlandse topkoks hadden professor Papilletje uitgevonden voor hun promotietour naar de scholen. Hier heet die meneer José Bové. Hij trekt ten strijde tegen de mondialisering, genetische manipulatie en "malbouffe". Geen proffesoraal gedoe maar iemand die velden groen wegsnijdt (OGM spul= genetisch gemanipuleerd), Mac Donaldsvestigingen sloopt en de amerikanen verrot scheld als ze weer weigeren om Roquefort te eten of Bordeaux te drinken. Zo'n Papilletje dat helpt toch niks?

In de begintijd woonden we bij een franse huisartsenfamilie en we zaten al gauw samen aan tafel met hun 4 kids erbij. Daar gebeurde toen iets verbijsterends voor ons "barbares". Hun ukkie van 5 jaar vertelde ons, na het peuzelen van iets lekkers, welke smaken ze had geproefd en hoe mama het had klaargemaakt. Ik verslikte me van verbazing!

Toen ik huiswerk ging maken met die kids (ik ben nog ooit als student 4 jaar wiskundeleraar op een MMS geweest) en ze haalde en bracht naar school, ontdekte ik ook het schoolresto en de koksbemanning aldaar en zo ook het culinaire peil van een frans schoolresto. Bravo dus!

De gemeente L'Isle sur la Sorgue hield 10 jaar de bouwvergunning tegen van een Mac Do-restaurant tegen. Tot de rechter hen dwong die af te geven. Nu staat deze Mac te pronken aan de rand van de stad, aan de noordzijde; daar was vroeger het galgenveld. Gaan wij er wel eens binnen met onze ollandse kleinkids, dan plak ik een valse baard aan, zet een dikke zonnebril op, nog een cap op en dan mijn jasje binnenste-buiten. Stel dat iemand je zou zien! Catastrophe!

Als je franse eetgasten hebt (anders kun je s'avonds niet ontvangen: vanaf 8 uur is hier etenstijd) moet je niet schrikken als ze omstandig uitleggen, wat ze niet zo goed vinden aan je gerecht. Deskundig en vol begrip, maar messcherp, worden je kunsten gefileerd. En je

hoort dat ook bij hun te doen! Wee degene die zich eraf maakt met: c'a va! Je bespreekt toch ook een boek, een film een concert na de performance? Eten is kunst!

En dan moet u ook nog weten dat fransen op een zeer aparte wijze eten. Het voedsel gaat zeer omzichtig in de mondholte, wordt aldaar gekeerd en verplaatst om alle papilletjes een beurt te geven (overigens dit alles met licht geopende mond!) . Dan wordt het richting huig gestuurd op weg naar de slokdarm. Na de huig is alle interesse weg, hoogstens wordt er dan nog even gememoreerd dat er straks ja of nee een flink digestief is vereist. Pour degirer tout. Mijn ega moest hier erg aan wennen gezien haar hollandse opvoeding; nu lukt het eigenlijk nog niet. Maar het smakken en met open mond verorberen van uw lekkers, is een eerbetoon aan Uw keukenkunst net. Net zoals het boeren na de maaltijd bij de chinezen.

Dus pas goed op: eten uw franse gasten uw lekkers op met de mond dicht, zonder geluiden en snel, dan bereid U voor op een forse dosis niet zo leuk commentaar op uw kookkunst! En het enige voordeel van zo'n situatie is dat U de volgende drie keer op rij bij uw vrienden moet eten, tot u geleerd heeft hoe het moet, als zij weer bij U komen.

Ik zelf kan nog geen ei kapot koken, helemaal niks! Dus U begrijpt hoe blij ik hier ben met mijn culinaire wederhelft. Die heeft hier lokaal echt een grote faam opgebouwd: dat is onderwerp in het dorp. Een étranger die kan koken! Zeker franse voorouders gehad. Als ik dus zeer onverhoopt ooit weduwnaar zou worden, zal ik niets anders kunnen doen dan mijn franse vrienden meenemen naar het restaurant van Paul Bocuse in Lyon. Toch zelf proberen dan? Nee, ik ben in 15 minuten voor eeuwig toegetreden tot de categorie "persona non grata" hier. Zeker weten.

Nou kent deze cult natuurlijk ook zijn uitwassen. Bij het proeven van de wijn bijvoorbeeld waan ik me vaker in een afrikaans land tijdens een zwaar onweer. Waterig geraas en geklok en een vocabulaire die me aan het Swahili doet denken, danwel aan een nieuwe taal die daarnet is uitgevonden. Om gek van te worden.

Ook is er het verhaal van de topkok Bernard Loiseau (de heer hebbe zijn ziel) die bij het inkopen van ribjes van het rund altijd en alleen de eerste 5 mocht uitzoeken. Pas daarna werd het rund voor anderen vrijgegeven. Dat gebeurde met groot ceremonieel altijd op de markt in Rungis (opvolger van Les Halles in Parijs). Bernard heeft helaas kortgeleden zelfmoord gepleegd : zou er iets met een rib zijn fout gegaan? Personne ne le sait. Inkopenende topkoks zijn performers, hun ceremoniën zijn heilig verklaard en hun woede kan ertoe leiden dat de verkoper na de ontmoeting zijn produkt van zijn kleding moet schrapen. Niet goed genoeg dus.

Dit alles hoort er allemaal bij; zonder rituelen kan een kunst niet voortbestaan en kun je je land niet hoog houden in de deze smakeloze wereld.

Onlangs ging ik met twee rabassiers en hun hond in Venasque truffels zoeken; samen met nog enkele ander betalende gasten. Het zoeken en uitgraven van het zwarte goud was uiterst leuk en charmant. Maar het klapstuk was eigenlijk het culinaire college wat beide vakbroeders gaven. Hoe je dan die truffels moest klaar maken en verwerken en wat erbij te drinken. Dit werd een uur lang duidelijk gemaakt aan ons beginnelingen, midden in het bosje in de dalende zon en onder een ijskoude mistral. De hond, Bulle, lag vredig na gedane arbeid te luisteren, en likte onbeschaamd en voortdurend met zijn tong zijn bekje af. Dat is toch prachtig?

Als je hier dus eet voel je je onderdeel van een grootse cultuur, een wondere wereld en in sublieme hoek van het aards paradijs. Immers, het genieten van eten, zit tussen uw oren. (Zoals het meeste menselijke genot trouwens).

Natuurlijk is de hollandse "week van de smaak" een prima zaak en een begin aan de hoognodige cultuurverandering in Nederland. Maar Frankrijk zelfs maar evenaren op dit gebied, nee, dat zien we toch niet zo voor ons.

Intussen wel smakelijk eten gewenst en zelfs smakkelijk , gewoon proberen.

À bientôt!

**JOSÉ-MANUEL EN JACQUES.

Ja, zo heten de voorzitter van de Europese Commissie en Chirac van voren. Al noemen ze elkaar niet bij de voornaam: echt niet! Jose Manuel Barroso was premier in Portugal en was VOOR de oorlog in Irak en dat zit Sjaak niks lekker natuurlijk. En, hij is ook nog erg liberaal en dat is zo ongeveer "antifrans" in deze referendumtijd.

Nou had een TV-journalist het mooie en ook adekwate idee om Jose-Manuel uit te nodigen voor een bekend programma dat deze keer over de Europese Grondwet zou gaan. Nou en hoor ik U denken; nogal logisch. Maar dat is te vlug: Sjaak brieft van woede en "maakte" dat de uitnodiging aan Jose werd teruggenomen. Want, op France 2 (overheidszender) is niet altijd de journalist de baas. Olivier de Mazerolles, een echt goede politieke journalist moest openlijk retireren. Zo gaat dat in het land van de "liberté".

Als je overigens ziet hoe hier de paniek rondwaart over de (verwachte) referendum uitslag en het getal 58% ziet van de voorspelde NEE-stemmers; dan.....denk ik stiekum: Jose had dat enkel erger kunnen maken. Maar ja dat is natuurlijk bevooroordeeld en niet netjes. Dus recent zag ik de echt goed uitzending en werd nog pessimistischer over de uitslag.

Renommés uit de politiek schieten publiekelijk Europa lek; het is uiterst pijnlijk om te zien. Maar wel de realiteit.

Overigens geldt hier in verkiezingstijd de gelijkheidsregel. Dat betekent dat politici per partij PRECIES evenveel spreektijd moeten krijgen: daar wordt de stopwatch bij ingedrukt. Echt waar! Dat is het principe van de "ÉGALITÉ" weet U. Het derde, dat van de "FRATERNITÉ", geldt echt veel minder als je een debatje ziet tussen bv Le Pen en Delanoë (burgervader PS van Parijs).

Europa 2005.....quo vadis?

**WORDT RAFARIN WERKELOOS?

Rafarin, onze premier, heeft het knap lastig! In de Provence heet hij "op straat": FERA RIEN. Als U dat even hardop uitspreekt zal u de treffende overeenkomst in het oor van deze beide "namen" opvallen. Nou doet ie echt wel wat, dat valt niet te ontkennen. En hij is een echte pep-talker ook dat. Eind 2004 riep hij nog op luide toon en zeer fanatiek kijkend: "dat de werkeloosheid binnenkort wel 10% zou dalen". Nou is dat effe hartstikke fout gegaan, het lijkt meer op 10% stijging. En u weet een politicus mag er 10% naast zitten maar geen 20%. Dat kost je de kop. Rafarin heeft intussen meegedeeld dat de verlaging "wat later komt". En dat de nieuwe oliecrisis (!) de oorzaak is van de foute boel. Kon hij niet weten toch? Want hij tankt nooit zelf.

In Frankrijk wordt nu gemeesmuild dat Rafarin ontslag zal krijgen als er een meerderheid "NON " zal stemmen bij het referendum. Want Sjaak moet dan wel iemand opknopen, onontkoombaar. Het volk wil schuldigen zien "hangen". Jean-Pierre kan al tickets bestellen voor een paar weekjes "warme stranden". Dat valt echt te vrezen, maar je weet het nooit hier.

PS: Nu, 3 juni is Rafarin inderdaad op vakantie, for ever. De fransen kijken met opperste verbazing naar zijn opvolgers. Chirac de sfinx, is nog niet klaar met zijn onderdanen.

**GOOGLen OP Z'N FRANS?

Grapje denkt U? Nee hoor. Al 5 jaar bestaat er ook nog EXALEAD de franse zoekmachine. Die recent, en wat laat, nu met een definitieve versie uitkwam. Experts vinden het een technisch erg goeie concurrent, maar dat zal niet veel helpen tegen de massale Amerikaanse overmacht van Google. EXALEAD heeft een frans buro met 13 medewerkers en Google zit al in 13 landen. Die vestigingen zijn nodig vanwege de reclame-inkomsten; immers, deze programma's leven voor 80% van reclame. Klanten van EXALEAD: Wanadoo (fr) en het Italiaanse Ministerie van Defensie zijn "grote". De franse techneuten en politici zijn droef over de bescheiden plek van hun excellente "zoekmachine en haten de Amerikaanse overmacht. Ze zoeken ook naar schuldigen hierachter. Men merkt op dat ALWEER een hoogwaardige ontwikkeling niet voldoende door de overheid werd gezien en geholpen! Zoals in 1973 ook gebeurde toen het franse BULL de micro-processor uitvond (voorloper van onze huidige PC). Bull kwam niet verder vanwege te weinig cash; IBM wel. Ze waren 8 jaar later zeer succesvol marktleider met "micro's". En nu weer?

Ik ben nog uit de antieke computertijd en ik herinner mij nog die periode. (zo oud ben ik dus al!). Ooit bestudeerde een concernwerkgroep (bij een concern waar ik wewrkte) nog onze volgende computerkeuze en wij wilden bijnaBULL aan aan onze Raad van Bestuur aanbevelen . Ik weet nog van de doodsklap die ik voelde toen de voorzitter van deze Raad mij spreken wilde, en ik de vraag kreeg: "Is het nu NOG geen IBM geworden, Leon?" Toen begreep ik hoe de wereld in elkaar stak. Want later bleek dat, de buurman van mijn bestuursvoorzitter ..de districtsdirecteur van IBM was. En daar waren wij al jaren klant; het hele concern. Toen deze laatste er dus lucht van kreeg dat het Bull ging worden, heeft hij zijn buur een bezoekje gebracht. Vandaar. En ze hadden (zag ik later), allebei groot gelijk. Nu kent u al weer een van mijn jeugdzondes.

**FOCALISATION OMNISCIENTE.

(voor hen die frans kunnen/kennen)

Hoeveel? Is dit ook frans? Jawel dit betekent hetzelfde als "point de vue generale" (algemeen gezichtspunt). Deze werkwijze wordt nu (pas) afgeraden, " omdat het enigszins gecompliceerd is". Op de middelbare school was tot voor zeer kort deze uitdrukkingwijze DE juiste!

Ook met de ambtelijke correspondentie zijn er nu velen die het wel genoeg vinden. "Ce principe est deripant à l'aboutissement de votre demande" . In gewoon (nu aanbevolen frans): "Ce principe empêche votre demande d'aboutir". Het betekent in koeterwaals: "Dit principe maakt het onmogelijk aan uw aanvraag te gevolg te geven". In het ollandais klinkt zelfs mijn vertaling nogal zwaar; maar ja, ik was 6 jaar rijksambtenaar, vandaar. Nog eentje dan: "À la sixième iteration de cette reunion" mag nu worden: "À la sixième reunion". Het klamme zweet breekt me uit als ik dit lees; want het laat voelen hoe "gebrekkig" mijn frans nog is na zo vele jaren. Op scholen en bij de overheid ben ik nog een "analfabeet" is mijn conclusie.

En dan de discussie over het binnensluipen van "vreemde woorden" in het frans. Zoals: Start up; Task force en benchmarking en afkortingen als OPA (vijandelijk bod), PIB (bruto nat. inkomen) .

Kortom steeds meer fransen vinden dat het frans te veel lijkt op de taal van een geheime , middel-eeuwse sekte. Dus vinden sommigen: de beuk (of de bijl?) moet er in!

Dus richtte de minister van "La Fonction Publique et la Reforme de L'Etat" een comité op dat de "simplification" van de taal te lijf moest. Pas evident! Want de franse ziel niegt naar de abstractie en de sagesse (in taalgebruik dan). Vele volwassen fransen kunnen geen correcte brief schrijven en liggen daar echt wakkervan. Zelfs 15 % vraagt geen uitkering/subsidie aan omdat ze het formulier daarvoor niet kunnen invullen!

De COSLA (jawel, weer eentje!= Comité d'Orientation pour la Simplification de Langage Administratif") heeft de vereenvoudiging van diverse veel gebruikte documenten cs ter hand genomen. Carte d'identité, RMI-aanvraag (jaja!), aanvraag gezinsbijdrage etc. zijn al door de molen gegaan. En men heeft nu zelfs een program in ambtelijke PC's gestopt dat zachtjes protesteert als de fonctionnaire weer een "mot difficile" gebruikt. Hij/zij krijgt dan ook een "advies" voor een ander woordgebruik. Ook bestaat er nu een "Petit Decodeur", een lexicon voor ambtelijke taal.

Let wel : pas in 1539 werd het frans officieel staatstaal na het latijn. Dus er liggen pas 500 jaar taalverduistering achter ons. De overheid schreef ook een "concours" uit voor de versimpeling van diverse formulieren. Met prijzen en ...de eer voor winnaars!

Veel ondernemingen zijn ok al begonnen met het veraangenen van hun publieke communicatie. Wanadoo (Fr.) en de Societé Generale (Bank) zijn begonnen en er volgen meer. Zelfs in de wetenschap breekt het licht door, maar aarzelend. De publieke informatie (beter: geheimtaal) die gebruikt werd van die zijde in de "Gekke koeien Affaire" heeft velen over de streep getrokken. Als je dat indertid aanhoorde dacht je dat je de ziekte al had: niks van te snappen! Maar ja, die verdomde eis tot wetenschappelijke correctheid. M...(is WEL simpel).

En, zei iemand: zie Racine. Deze beroemde auteur gebruikte maar 1200 woorden in zijn geschriften...het was bepaald geen arm taalgebruik, integendeel. Hou dus moed! In mijn herinnering schiet een actie die er al rond 1985 bij het ABP (in Nederland) plaats vond om "de taal naar de klanten helderder te maken". De juristen zagen wouden vol bruine beren en wezen op de verzwakking van de ABP-positie bij rechterlijke bemoeienissen in conflicten. Tot iemand voorstelde BEIDE dingen te doen: een gezellige, goed te snappen brief aan de klant en...daarin een verwijzing naar de bijlage waarin de juridisch correcte tekst ook nog werd meegedeeld. Daar werd het toen even stil van. Geen jurist wilde beide doen, klonk het. Ik weet niet meer wat ervan geworden is. Ik zal het wel merken als ik mijn correspondentie ontvang op mijn 65^e. Dan krijg ik ook wat uit de grote Heerlense ruif. En dan zal ik het weer weten. Tot dan dus?

**AVONTURIEREN IN DE FRANSE TAAL.

Is het schone frans in gevaar? Dat zou mij pijn doen na zo veel oefenen in deze schitterende taal, die naarmate je er meer van weet, moeilijker wordt. Maar geef mij maar een CD-tje van Lynda Lemay en/of mooie Isabelle Boulay tijdens mijn siësta. Zelfs onze katten houden er al van, die zijn intussen "très éduqué" en miauwen op z'n frans.

Maar ja, wie neemt frans buiten Frankrijk nog echt serieus? Nou bv die uit Quebec (Canada). Daar zijn zware taalwetten hoor! Mogelijk nog zwaarder dan hier. La Francophonie (de franssprekende landen in de wereld) is "très catholique" op dit punt. En terecht! Ik weet nog steeds niet wie in Maastricht het frans om zeep hielp dat daar tot voor 100 jaartjes (!) in de betere kringen werd gesproken. De schurk! Een familielid, een echte maastrichtenaar, heeft in de Provence met een goed glas erbij, samen met een oude vigneron laten zien en horen dat mestreechs eigenlijk voor 35% ...frans is. Het was echt te gek om aan te horen. Maar ja, Maastricht is 20 km van Liège en daar is het superfrancofoon!

Maar geen paniek dus: het frans versloeg ooit het Italiaans in Europa, zelfs het Duits en sommigen beweren dat de "yankee-attaque" het ook niet zal halen. Het frans is uit 842 (NA chr. Hè!) want toen sloten twee zonen van Karel de grote een verbond tegen hun derde broer en dat werd opgeschreven in...het Hoogduits en...het Romaans (oud-frans). Dus hiermee is het frans gewoon 1200 jaar oud. Punt!

Latijn blijft wel de taal van de koningen en de medicijnmannen en zo, maar het Romaans begint een lange opmars. Deze "vulgaire taal" wordt langzaam populairder. In de kerkelijke hoek is het Latijn de baas, niet verwonderlijk. Dan, in 1539 verordonneert de koning dat rechtbankvonnissen in het "Romaans" moeten. In 1539, met Dante, was het Italiaans populair in deftige "europese kringen". Dante was sterk tegen Latijn gekant: een pionier. In 1657 ligt het effe anders als Descartes zijn "meesterwerk: Discours de la methode" publiceert in het frans. Hij vlucht naar Amsterdam, en ook daar spraken de deftigen wat frans. Frederik II van Pruisen...wilde ooit het frans als landstaal invoeren. Incroyable toch? En aan het Russische hof werd Diderot vereerd; men was zeer francofiel daar.

De grandeur van het frans was Europees gevestigd. Wie weet nu nog dat het frans nog een der officiële talen van "Brussel=EEG" is?

Maar dan komt de Anglo-opmars. Nieuwlichters schrijven interessante dingen in het Engels en al gauw worden woorden als "parlement" en "budget" in de mond genomen; ook door...fransen.

Dan geven de Franse revolutionairen grootmoedig alle ruimte aan dialecten en ook "andere talen". Maar dat blijkt niet slim: een enorme bestuurlijke chaos is het gevolg. Als in Parijs het bevel is heet: "linksaf", gaat men in de Provence "achteruit" en in Baskenland "rechtsaf". En er is nog erger! Dat schiet niet echt op. In 1791 begint de grote campagne voor het frans als officiële taal: taal van de Franse republiek! Niks anders.

Einde 19^e eeuw komen de regels tot stand voor HET taalgebruik; het Puritanisme begint. Tot de 60-er jaren gaat het strak bergopwaarts. Al weet ik dat men hier in het zuiden op het platteland pas frans ging spreken na de 1e wereldoorlog. In de loopgraven van Verdun leerden onze boeren...frans spreken. (Zij die terugkwamen leerden het de anderen). Op school is het nog steeds VERBODEN "patois=plat" te spreken, mind you. Pompidou richt het

“Haute comité pour la defense et l’expansion de la langue française” op. En dan begint het “taalwetjes” te regenen. Enkel engels oid op producten of handleidingen is..verboden: krijg je hier dus niet verkocht. Onze vroegere buurman, vigneron in Isle, liet schitterende etiketten voor zijn wijnflessen maken in het provencaals. Hij kreeg een verkoopverbod + boete. Ik heb die flessen jarenlang bij hem weggekocht om zijn clandestiene voorraad op te pimpelen. Want “étrangers” staan toch buiten de wet, niet?

Dan krijgt elk ministerie zijn “comité nieuwe woorden”. In 1992 komt expliciet in de Franse Grondwet: La langue officielle de la République c’est le français. Waren ze eerder vergeten...(vanwege de provencaal, corsicanen, bretons, basken, etc?). In 1994: de Loi Touban voor o.m. de reclame en de media. Sinds dat moment moet je na elk buitenlandse song op de radio twee keer Frans doen. Wordt geturfd in Parijs en...als je je vergist krijg je een boete. Zo. Als je dat in Nederland zou doen was er na twee dagen geen omroep meer over; al hoor ik veel over de revival van ...het Nederlandstalige lied toch. Ook “al” tot inkeer gekomen?

GEM is een Frans bedrijf in Parijs dat internationaal werkt. Ze gingen aan het Engels als voertaal, want ze hadden zoveel Engelse collega’s. De vakbond zorgde voor aangifte en dat werd duur. Verboden. Hetzelfde gebeurde bij een dochter van Paribas: vergaderingen met internationale deelname wilde met in het Engels doen. Nu vergaderen ze in Londen. En, nu staan ze hier voor de rechtbank.

Ik moest denken aan mijn excursie met de TH naar Antwerpen naar Agfa-Gevaert in 1964. Daar kregen we te horen dat ...Frans er was VERBODEN! De Franse handel zat op een apart kantoor in Bussel en vanuit Antwerpen werd IN HET VLAAMS tegen hen gesproken. Welaan mennekes. Dat konden we bijna niet geloven. Maar na een toespraak over de oprichter Lieven Gevaert was alles duidelijk. Zulle.

Tien jaar later werkt ik bij Holec op het internationale hoofdkantoor: Engels was voertaal. We hadden meer Engelsen dan Ollanders op Hoog-Catharijne zitten. Niemand vond iets vreemds hieraan; hartstikke gemakkelijk toch.

Maar is het Frans nu echt in gevaar? Ja, roept men. Maar dan meer vanuit de voorsteden met hun mobieltjes dan vanuit Sjorscountry, blijkt. De 15-20 jarigen spreken/schrijven “TEXTOTAAL”. Een voorbeeldje: C ki ki conduit? (= c’est qui qui conduit? Wie rijdt er?) En D6D, wat betekent “decider” (is besluiten), fonetisch opgeschreven: D six D, begrijpt U?

Of NRV (= enervé=opgewonden) in SMS-taal. Het lijkt wel Hebreeuws alwaar je ook de klinkers weglaat. De afschuw hierover is enorm in “officieel” Frankrijk. C’est pas possible!! “” C pa pos” tegenwoordig dus. Uiteraard is dit in heel Europa jeugdsport geworden, maar dat is hier geen troost. Weg ermee.

En ook blijkt dat in de voorstadsscholen het echte Frans-onderwijs met zijn uiterst strikte regels niet meer wordt onderwezen. Nee dus. Deze in het Arabisch opgevoede kids zijn niet meer geïnteresseerd te krijgen voor dit highbrow taalgedoe. Als ze het leren spreken, is het, zeggen de uitvoerders, al mooi zat! Dus de bedreiging van het Frans komt...uit Frankrijk zelf. Daar zijn weinig wetten tegen te maken. Ai.

Een oud-minister van Onderwijs, een pragmaticus, zegt: Ik moest en zou op school klassieke Franse werken leren: kwestie van Egalité. Nu hoop ik enkel nog, dat de kids uit de voorsteden Asterix lezen; dan leren ze nog wat Frans!

En als ik zelf zeg: “j’engage la conversation” (ik ga mee doen aan het gesprek), hoor ik soms een echte Francais zeggen; C’est pas très correct, Leon. Il faut dire: J’utilise la fonction phatique de langage. Nou dan heb ik het ook wel gehad. Papa fume une pipe et le chat est sur le piano, zeg ik dan maar.

Een laatste citaat uit puriteinse kring: “Ik klaag degenen aan die klaar staan om onze taal te offeren in naam van de efficiency. Waarom willen ze het Frans doden?”

Daar ben ik het mee eens, want ik spreek Nederlans, Engels, Duits en ...(zeg ik nu maar) een beetje Frans. Maar dat laatste wel uit overtuiging.

**SERGE MOATI: DE KARAJAN VAN HET PUBLIEKE DEBAT.

Als U ooit op de Franse TV het programma Ripostes (tegenspraak) zou hebben gezien, zou u het verband tussen discussieleiding en directie (van een orkest) mogelijk ook hebben opgemerkt. Zo'n relatie lijkt echter niet voor de hand te liggen omdat een orkest ten doel heeft een muziekstuk samen zo goed mogelijk te performen onder de leiding van hun dirigent. Dat is niet bepaald het doel van een publiek debat! Daar gaat het erom zoveel mogelijk meningsverschillen een kans te geven: opinies en hun argumentaties. Dus om een zekere mate van: "desordre"(= chaos), zou je kunnen zeggen.

Er is niks moeilijker dan "chaos" te dirigeren, dat weet eenieder die wel eens voorzitter of discussieleider was in een debat met veel emoties en spanningen.

Bij zoiets is het dus erg goed een dirigent te nemen die ipv volgens het boekje: "Hoe leidt ik..." een manier toepast die de diepere, verborgen opinies en denkwijzen naar voren doet komen op een wijze dat de toehoorders het geheel nog wel kunnen verteren.

En wat ik bij Serge plots zag was, dat een non-verbale manier van leiden/sturen, dus met de motoriek en mimiek, erg goed werkt bij dit soort discussies. Want daarmee maak je geen stemgeluid en ben je dus geen "te sturende/bemoeizuchtige" meedebatterende discussieleider maar iemand die, zoals von Karajan, dirigeert.

Voor verder begrip wat kleine feitjes:

Ripostes is elke zondag om 18.00 uur te beleven; intussen al 200 keer. Serge Moati is een bekend journalist/auteur die een actueel onderwerp uitzoekt en zo'n zestal politici, bestuurders, intellectuelen/auteurs, wetenschappers en journaal aan zijn tafel uitnodigd.

In La douce France is zo, n samenstelling en een controversieel onderwerp garantie op een grote pan kokende soep die constant dreigt over te koken. En Serge is degene die dat weet te verhinderen, uniek!

Hij leidt het onderwerp in op een manier van ; "het zou zus kunnen zijn maar ook zo" , kortom hij kiept een kruiwagen twijfel op tafel. Dan introduceert hij, op wat ondeugende wijze, de gasten met hun kwalificaties en daarbij door hun geschreven boeken etc. omhoog stekend.

Dan kan het feest beginnen. Serge zit voortdurend in een dirigeerhouding met zijn armen en wijst iemand aan voor de aftrap. Tijdens diens betoogje, geeft zijn mimiek en motoriek aan dat hij het verhaaltje wat te glad acht en dus wordt iemand anders uit het "orkest" met de handen uitgenodigd om "te gaan schieten". Moet er geblust worden dan trekt hij het "afremgezicht" en maakt verticale wapperbewegingen met beide handen. Is er iemand die zijn beurt niet neemt dan nodigt Serge hem met wijzende vinger en kom-op bewegingen met de andere hand, uit om zijn stem te verheffen.

Het geheel maakt de eerste keren een zeer rommelige indruk, als een orkest dat verschillende partituren heeft. Maar na wat wennen leer je ook Serge's gebaren te interpreteren en.... te volgen in je concentratiesturing: dus, je laat jezelf ook dirigeren in je kijken en luisteren. En dan valt plots de chaos weg en , terwijl de uiterst belangrijke spontaniteit en "eerlijkheid" van het spontane debat blijft overeind. Na tientallen Ripostes zit ik nog elke zondag zeer geamuseerd te kijken en vind hem een ware meester! Uiteraard spreekt hij onderweg ook een beetje, maar dat is sturingstechnisch niet van groot belang: zijn mimiek en motoriek doen het werk.

Het geniale zit er dus in dat je, enerzijds, de kakafonie van emoties oproept en stimuleert maar anderzijds, enkel non-verbaal, de deelnemers aanstuurt, en , ook de kijker. Daarbij ben je als leider ,dus zelf inhoudelijk geen directe "partij", want je doet verbaal gewoon niet mee. Net als bij een orkest, waar verbaal optreden van de dirigent ook niks helpt. Men hoort je niet; immers allen maken muziek! Je zou kunnen zeggen: je bent nooit concurrent maar enkel dirigent.

Steeds denk je als kijker terug naar je eigen "voorzitters- en discussieidersverleden" en je vraagt je af waarom je, bij dit type discussies, daar nooit op kwam. Simpel, daar moet je Frans voor zijn, want hier leer je dat overeind blijven in een zee van emoties en theatrale trucs enkel lukt door je "boven de groep te verheffen" en als enige non-verbaal de leiding uit te oefenen.

Had ik Serge maar ooit eerder gezien, dan zou ik mij veel beter hebben geamuseerd in veel situaties en minder vaak het verwijt hebben gekregen dat ik me er teveel inhoudelijk mee had bemoeid. Want de kunst is om de ander , die jouw punt gaat maken, naar voren te noden, zodat jij "neutraal" lijkt.

Dus au fond een bepaalde invulling van de, voor mij beste definitie ooit, van management: "GETTING THINGS DONE TROUGH PEOPLE".

Serge, zondag wil ik je concert der emoties weer meebeleven. U nou ook?

Dan stem af op: RIPOSTES, France 5, om 18.00 uur. Maestro is: SERGE MOATI! Veel plezier.

II.GESCHIEDENIS VAN MORGEN?

ALGEMEEN.

**SPRING MEE VOOR EEN BETER KLIMAAT!

Onze planeet wordt te warm, u weet het. Hier is het in juli/augustus vaak enkele weken 42 graadjes. Pfff. Dus las ik met belangstelling de actie die een duitse mijnheer per website voorstelt. Hij berekende nl dat als we met z'n 600 miljoen (ca 10 % van de wereldbevolking) allemaal TEGELIJK aan een kant van de bol op en neer springen zal moeder aarde een pietsie uit "orbit" gaan. En dan een pietsi verder van de zon verder draaien. Dat is toch geniaal bedacht niet? U fronst de wenkbrauwen? Dan hierbij de sitenaam:

www.worldjumpday.org.

Het evenement zal plaatsvinden op 20 juli 2006 en tot nu zijn er al 115 miljoen deelnemers. De springzone loopt vanaf de Samoa-eilanden, via Europa naar Turkije. Dus het wordt multicultureel gespring. Om exact 12.39.13 uur (Parijse tijd) moet de hele kluit tegelijk omhoog. Stel het je voor!

Wie is die mijnheer die dat organiseert? Een artiest, die een weddenschap heeft gewonnen. Want hij beweerde dat deze oproep in enkele weken meer dan 1 miljoen deelnemers zou mobiliseren. Het waren er veel meer.

Bewezen heeft hij: dat de mens van goede wil is, vrij onnozel is en voor een kunstje te vinden is. Dit is de internetwereld van vandaag. Ongekende mogelijkheden. Wat gaat U verzinnen? Ik doe in elk geval mee.

**OKKASIE UIT JAPAN.

In Wladiwostok komen duizenden okkasies uit Japan aan per ferry. Auto's, scooters, motoren; what have you. Want de Russen willen wel een koopje. Dat gaat zo. Een rus kijkt op de website: ww.broemski-kleinpriski.com en bestelt het voertuig van zijn keus uit de voorraad. Er kan overal in Rusland worden afgeleverd. Een voorbeeld: Pjotr bestelt een "Cruiserov" (Toyota Landcruiser) en er stapt meteen een rus in de Transsiberie Expres om 7 dagen te reizen naar Wladiwostok. Daar neemt hij de Cruiserov en kart 10 dagen naar de wachtende klant. Met 10.000 km meer op de teller krijgt Pjotr zijn okkasie uit Japan.

Garantie? Wat garantie. Het ding heeft 10.00 km over russische wegen gereden en dan is garantie geen punt meer. Een rotkarretje komt nooit aan.

De mondialisatie heeft nu ook het vak van "knoebelejoep" bereikt. Deze persoon verkocht vroeger okkasies in Schinnen (Limburg); zijn bedrijfje lag boven aan de Winthraekerberg. Liep lekker steil af naar Sittard van daar. Garantie kreeg je "tot onder aan de berg" en dat was het. Joep zal intussen wel rusten op het lokale kerkhof; hij is ontsnapt aan deze gekkigheid. Rust in vrede Joep.

**KIT VOOR...LEVENSBEËINDIGING.

In 240 apotheken in België koopt u nu voor 60 euro uw kit om, indien het niet meer gaat, desgewenst uw leven te stoppen. Uiteraard is ie niet voor "eigen toediening" bedoeld, nee, u moet de wet volgen en artsen inschakelen. Maar U moet zelf voor uw kit zorgen, dat wel. Niet in het ziekenfonds hoor!

De inhoud: 20 ml penthatol; 2x10 mg Norcuron (barbitariaat met wat curare) en wat Dormican (rustgevend middel). En uiteraard een spuitje met toebehoren. That's all folks.

Werkt gegarandeerd en is zeer goed uitgetest.

Wat Belgische statistiek: 260 gevallen in 15 maanden. 41% gebruikte het thuis, 54% in het ziekenhuis en 5% in tehuizen etc.

Zo'n berichtje schokt je toch wel even. Maar, denk ik dan, waarom eigenlijk? Als je ooit een moeilijke situatie van een geliefde van nabij meemaakte, weet je, het kan de verlossing zijn. In Frankrijk is dit verboden. Dus gaan hier vele fransen naar Zwitserland. Je kunt de hele operatie "boeken". Je gaat zelf naar een speciale woning, daar worden alle formaliteiten verzorgd (medisch en wettelijk) en het moment komt. Je stoffelijke resten gaan per auto terug naar de plek waar je wilt worden begraven of gecremeerd. Wettelijk zonder een probleem. De Belgen hebben het hun burgers wat makkelijker gemaakt. Waarom ook niet?

RELIGIES.

**** 007 IN HET VATICAN.**

De wereld stikt van de spionnen, dat verbaast ons al lang niet meer. Landen, industrieën, gewone mensen en regeringen en hun onderdanen worden driftig beloerd. Om vele redenen. Maar toen recent bleek dat ene pater Hejno, van poolse origine, Paus JP II een pontificaat lang bespioneerde heeft voor'.....de russische KGB, vielen mijn sandaaltjes van mijn voeten. Wat?

Echt wel! Hij ontkent nog een beetje, maar de bewijzen zijn overweldigend. Dat krijg je als de Kerk ZELF ook een Staatje is! Want Poetin cs waren bang dat de Zwitserse Garde de hoofdstad zou aanvallen met hun hellebaarden natuurlijk. Gevaarlijk clubje, die kaasboeren. De Polen zijn totaal verbijsterd, dat spreekt. Toch moeten we toegeven dat dit geval wel de meest originele cover is die ik ooit tegenkwam: 007 in een soutane. Met brevier en rozenkrans. Hij geeft zijn info door in het latijn, opgeschreven op een papiertje in zijn brevier dat hij "per ongeluk" laat liggen vvoor zijn "contact". Ze groeten elkaar met "Dominus Vobiscum". Iets voor een nieuwe Don Camillo en Peppone.

Poutin moet nu iets anders verzinnen. Ik heb een suggestie voor hem: zoek een mol onder de nonnen die de paus voorzien van zijn ditjes en datjes. Soeur 007. Een waardig vervolg.

****MISSIONERING AD 2005...(of.....de politiek doet weer aan god).**

Ik dacht nog wel eens aan vroeger, de dorpsmissionarissen die dan uit de warme landen op verlof kwamen. En dan tijdens hun verlof geld ophaalden voor hun arme "negertjes". En wij spaarden zilverpapier (alufolie voor de jongere lezers) dat kennelijk goud opbracht. En ik dacht eigenlijk dat er niet zoveel meer van over was! Dat blijkt nu een ernstig misverstand te zijn. De mssionering bloeit als nooit tevoren en de strijd in het missieveld voor "de meesten" wordt volop gestreden. Tijd dus voor een "update". Want God is weer springlevend.

De "evangelische" amerikanen die missioneren in Irak, zijn nergens bang voor. World Vision en Samaritan Purse heten ze (naast andere), en ze prediken tussen de bommen en de kalasnikovs, immers God beschermt hen. Ze geven lessen aan kinderen, delen medicamenten uit in naam van hun God. Sinds 2003 zijn er al 15 evengelische "kerken" gevestigd in Irak. Ze halen hun "kandidaten" in busjes op en brengen hen naar hun kerken met zandzakwallen. De Iraakse politiemannen vinden bijbels in hun auto's. De 3% autochtone christenen houden hun hart vast (Tarik Aziz was er een!); zij vrezen dat zij ermee verward zullen worden en.... een zware straf zullen gaan betalen. Zover de amerikanen van Bush.

Tijdens de recente verkiezingen in Denemarken riepen religieuzen op niet op partijen te stemmen die voor het verblijf van Deense soldaten in Irak zijn. In Servië is de orthodoxe Kerk een openlijk voorstander van het NIET arresteren van de "oorlogsmisdadigers" en ze preken TEGEN het goddeloze westen. Experts vrezen weer verscherpte tegenstellingen tussen Kosovo (orthodoxe hart) en Servië.

Jean-Paul II steunde zijn groep "de nieuwe evangelisatie" in hun lobby om een andere tekst in de Europese grondwet te krijgen. Het mislukte, lees de tekst. Een Poolse EU-afgevaardigde wilde met alle geweld twee kruisen doen ophangen in Brussel: het werd hem geweigerd.

Ik herinnerde mij dat er in 1958 een grote rel was bij de Limburgse Staatsmijnen. Een buurman van ons, een fanaat atheïst, haalde zelf de kruisbeelden van de muur in de verbandkamers en deed die in de prullebak. Er ontstond een enorme opschudding: de man werd van het terrein gezet en men wilde hem ontslaan. De rechter verbood dat en....herinnerde het bedrijf eraan dat Kerk en Staat gescheiden waren. 1958 was het.

In deze missionering lopen de evangelischen en de islam voorop. Ze willen beiden "god terug in de politiek". Natuurlijk zijn niet alle 400 miljoen evangelischen en 1,2 miljard moslims fanaten; maar men wil breed een retour van hun God in "hun" besturen.

De IMA (Indian Mission Association) is in India enorm succesvol. Ze werken zeer gericht op basis van een enorm bestand waarin alle potentiële groeperingen voor "bekering" in groot detail zijn te vinden. Ze mailen mensen in India en als iemand reageert....heeft hij/zij binnen een dag (!) een missionaris op de stoep staan. Men beweert in heel India een geloofsgenoot te hebben op 1 km van elke potentiële nieuwe gelovige! American missionmarketing. Sinds 1995 zijn er 3000 kerken opgericht in India. Nog maar 3% is evangelisch, maar de Indiase regering spreekt al over "antibekeringswetten".

Specialisten zeggen dat er in 20 jaar 200 miljoen Chinezen evangelisch zullen zijn. Deze moderne, kapitalistische ogende godsdienst is voor hen zeer aantrekkelijk.

In AFRIKA IS AL ...10% EVANGELISCH VAN GELOOF. In Brazilië is een groei van 5% per jaar te zien. In Cambodja zijn 2000 oud-strijders van Pol Pot bekeerd door de evangelischen.

En er is meer. De Amerikaanse "ondernemingen" Aube en Joshua Projects hebben als doel om het aantal evangelische gelovigen tussen de 10^e en de 40^e breedtegraad fors te laten groeien. Want in deze band zijn ze ondervertegenwoordigd. We praten dan o.m. over de Magreb en het Nabije Oosten. Aan de slag dus!

Columbia University (Carolina) geeft professionele "bekeercursussen" special gericht op moslims. In de grote Marokkaanse krant Le Journal, stond een vlammevend protest tegen het bezoek van ene Josh Macdowell aan Mohammed VI. Deze mijnheer is evangelische Bush-aanhanger en representeert in Marokko.... 7700 bekeerlingen. Dit wordt een provocatie van de Islam genoemd en sommigen vrezen represailles.

In Turkije roepen "tegenstanders" dat er binnenkort al 22.000 evangelische centra zouden zijn, maar dat lijkt sterk overdreven. Eerder 150-200. De echtgenote van de vorige Turkse premier roept openlijk op tot verzet en zegt dat hun geloof in gevaar is!

In Algerije zijn er al heel wat Kabyliërs bekeerd; de minister van Geloofszaken riep al op tot waakzaamheid.

Eigenlijk steken de islamistische fundamentalisten met "hun bekeringen" daar zwakjes tegen af. Zij werven vooral in de al islamitische landen zoals Egypte, Marokko, Syrië, Nigeria, Thailand, etc. Er zijn daar af en toe spectaculaire successen te melden: in Egypte draagt nu 8 van 10 vrouwen al de sluier, dat was omgekeerd...deretig jaar geleden.

De islamitische TV-imam, Amr Kahled is een TV-ster à la Billy Graham. Zeer hoge kijkdichtheden.

In Frankrijk winnen de salafisten (de volgelingen van M.: sterk fanatiek) terrein onder de armere jongeren in de voorsteden. Er worden 5000 aanhangers vermoed, waarvan 500 echt gevaarlijk. De jeugdwerkloosheid is in Frankrijk 25% en hoger onder de moslimjongeren. (45%).

Overal waar regeringen grote armoede en ongelijkheid niet op (kunnen) lossen, is de groei van de extreem religieuze opmerkelijk. Geloof geeft troost en perspectief, iets wat deze mensen kwijt waren.

Uit Saudi –Arabië helpt de Islamic Relief Organisation vele armen in vele islamitische landen met liefdadige werken. De vijfde pijler van de Islam is...de liefdadigheid! Maar er worden ook studiebeurzen gefinancierd en niet om tuinman te worden.

World Vision uit de VS bestaat sinds 1950 (tijd van de Moral Rearmement) en hielp eerst ook Koreaanse wezen. Nu is hun budget 964 miljoen dollar, 55% komt uit de VS. Ter vergelijking: de Oecumenische Raad van Kerken heeft een budget van 27 miljoen, wereldwijd.

In de 60-er jaren was ik (als student) vier jaar part-time wiskundeleraar op een MMS. Deze School "op algemeen Christelijke Grondslag" was de facto een school voor kids van hoge Philipsbazen, merkte ik. Mevrouw Philips en Casimir waren de baas in het schoolbestuur. En allemaal Moreel Herbewapend met zoals de hele Philipstop toen. Frits voorop. Tegen het oprukkende communisme, wel te verstaan. Vanuit diepgelovige overtuigingen. Ik ondervond toen aan den lijve hoe de werving verliep voor deze Amerikaanse Beweging (Frank Buchman was oprichter). Met alle middelen, uiterst onverdraagzaam. Men had "gewoon" gelijk, dus mocht dat.

Bush heeft een budget gecreeerd van 65 miljoen voor "promotie van seksuele onthouding op de scholen". Omdat enkele aartsconservatieven hem lieten weten tegen zijn nieuwe wet (afschaffing collectieve pensioen) te zullen stemmen als hij niet

Erg veel programmapunten van conservatieven in de vs...zijn exact gelijk aan die van de conservatieve islam:

Familie is de kern, de vrouw is vooral moeder, tegen echtscheiding, abortus, sodomie, homosexualiteit.... En meer. In deze kunnen conservatieve Islamieten, Katholieken en Protestanten....hand in hand opereren!

In Egypte werden kort geleden 23 homo's in het gevang gestopt en er is veel meer te noemen.

De fanaten hebben in Islamlanden echter weinig verandering kunnen forceren. Ze krijgen af en toe wat toegeworpen om politieke redenen. Vele conservatieve moslims zijn sterk nationalistisch en conservatief eneconomisch liberaal. Een merkwaardige overeenkomst met bijvoorbeeld Amerikaanse conservatieve gelovige politici. Zie de band Saudi-Arabië en Amerika van tot voor kort. Ook in Algerije, Palestina en zelfs inIran is dit te zien. Zeer verwarrend.

De fanatieke moslims zijn in de Arabische landen vaak de ENIGE oppositie. Ze leiden velen op in hun scholen en deze krijgen daarna werk: missionering!. Intussen "liberaliseren" veel regeringen wat hier en daar, maar geven ook wat kruimels aan de fanaten. Een balanceren op het slappe (niet-democratische) koord.

In Jordanië is er nu een ministerie van Godsdienst na veel druk; Egypte verbiedt enkele blasfemische boeken, In Nigeria is in 12 van de 36 deelstaten de charia ingevoerd. Overspel wordt daar zwaar bestraft.

En in Europa eist "men" hoofddoek op school, stoppen met gemengd zwemmen, etc. En men werft deelnemers aan de Jihad in Irak etc.

De Jihad heeft een belangrijke rol gespeeld voor het "neomessianisme" van De Bush-aanhang. Want het einde der tijden nadert: immers, ergens in Galilea zullen het goede en het kwade ooit strijden en het goede zal overwinnen. Dan komt het 1000-jarige rijk van de Messias. Overigens wachten ook de joden op hun messias. Voor beiden is de Islam dus de antichrist cq het kwaad.

Verder is de filosofie van de evangelisten ook uiterst eenvoudig. Zij houden van God en God houdt van Amerika. Dus moet hun president als missie hebben het vechten tegen het kwaad. That's it.

De neo-zionisten van de Likod en die steun geven aan de nederzettingen in Gaza en Cisjordanië worden overigens niet erg gewaardeerd door de neo-protestanten. En dat is al lang zo m.b.t. de moordenaars van Christus.

Zijn nu deze extreem van christendom en islam een echte politieke bedreiging? Nee zeggen sommigen, hun opkomst is een logische reactie tegen het grote verlies van God's populariteit

in deze wereld. Net als Luther en Calvijn vochten tegen verkeerde dingen in de katholieke kerk/wereld: toen ging deze niet echt op de kop.

En de radicalen van 1968 hebben ook uiteindelijk niet het anarchisme alom gebracht. Maar helemaal zonder gevaar is alles niet: de simpelheid van de boodschap van Bin Laden is zijn succes. Maar bv het salafisme op zich is gevaarlijker dan de blinde haat van Bin Laden, voor de huidige regiem in moslimlanden.

MIDDEN-OOSTEN.

****SULTAN ERDOGAN, EUROPA ENARMENIË.**

-Is een turks lidmaatschap van de EU (on)gewenst?

Turkije wordt de nieuwe splijtzwam van Europa. In Frankrijk is men echt geschrokken van het "ja" van Sjaak tegen de start van de onderhandelingen tot toetreding. Iedereen weet intussen dat Turkije in 2040 wordt geschat op +80 miljoen inwoners. Duitsland zakt in omvang en Frankrijk zal rond 2050 op 75 miljoen zijn aangekomen. Dus Turkije zal ooit de grootste zijn.....en voor 98% islamitisch. De onderbuikgevoelens zijn nu dus ruim aanwezig:

- kun je die Erdogan wel vertrouwen? Hij was fanaat en laat zijn eigen vrouw permanent met sluier ronddraven. Zijn laatste wetsvoorstel (op de straf voor overspel) werd een groot schandaal in het westen; het wordt nu herbezien.
- Is het turkse leger, dat de grondwet moet bewaken en zeker ook de scheiding van Kerk en Staat, daartoe wel echt in staat? Immers ook in Turkije groeit de radicale stroming nog steeds.
- Waarom weigert Turkije een duidelijk pardon uit te spreken voor de genocide op de Armenieërs van ca 1910? En waarom is het tegen de status quo van Cyprus (turks en grieks deel laten bestaan)?
- -kortom, wat zal Turkije met zijn macht in Europa doen? Is het "het islamitisch paard van Troje?"

Angst is een slechte raadgever, maar wel zeer belangrijk bij oordeelsvorming. Dus hebben de politici daar ernstig rekening mee te houden en, dat belooft nog heel wat intern politiek vuurwerk tijdens de (lange?) onderhandelingsperiode.

Erdogan is een echt politiek dier, uiterst ambitieus en hij vertoont steeds meer "autoritaire" trekjes. Men noemt hem al "de sultan". Zijn partij kreeg 42% van de stemmen: een brede volkspartij. Daarin trok hij samen conservatief religieuzen en modernen, een ogenschijnlijke onmogelijke politieke spagaat. Vandaar ook zijn voor ons erg tegenstrijdige politieke stellingnames: hij moet velen te vriend houden. Ook heeft hij zijn politieke lot aan de Europese toetreding verbonden en ergert zich zeer aan het internationale wantrouwen.

We zullen nog veel theater gaan meemaken met deze mijnheer. Want nu al weet eenieder dat hij uiteindelijk het presidentschap ambieert.

Dit soort "hybride politici" komen meer voor in het Midden-oosten: op het westen georiënteerd, liberaal, strevend naar snelle welvaartsgroei en vasthoudend aan oude waarden mn ten aanzien van de positie van de vrouw en tegen andere westerse "vrijheden". Zie bijvoorbeeld Algerije, Marokko, Egypte, zelfs Saoudi-Arabië en, last but not least, China. Met de laatste is de Islam het verschil; de 1,2 miljard aanhangers van deze wereldgodsdienst in groei. En een, die strijdt met de andere grote godsdiensten vanhet westen.

Sjors is erg VOOR de toetreding van Turkije in Europa. Een moderne, westers georiënteerd grote en relatief stabiele Islamstaat in Europa, liggend "tussen" dit Europa en de woelige islamitische wereld. Dat zien de VS als wenselijke constructie. Maar er zijn ook hele andere opvattingen, zelfs vlak bij het "Bushkamp". Sommigen vinden het omgekeerde: laat Turkije nu de "kopstaat" worden van de Islamitische staten in het Midden-oosten. Daar kun je als westen mee praten, die kun je economisch sterk aan je binden, en,het kan een voorbeeldstaat zijn voor de anderen. Ook niet dom, lijkt het.

Er zal dus nog heel wat inkt vloeien voor de posities worden betrokken en hierin is uiteraard van groot belang hoe Turkije zich zal opstellen in de toenemende spanning met Iran, het conflict Israël-Palestijnen etc. Teststof genoeg dus.

-De aloude Armeense kwestie.

Erdoban zei: "Onze archieven zijn voor eenieder open mbt de Armeense kwestie; laat nu Armenië de zijn ook openen". Niemand begrijpt wat hij hiermee bedoeld: een afleidingsmanoeuvre? De Armeense diaspora is groot: in Frankrijk zijn er 400.000 mensen van Armeense komaf. De bekendste is wel Charles Aznavour. Hoe kwam dit allemaal? Begin 20^e eeuw, stort het Ottomaanse Rijk in , door o.m. russische dreiging, en daardoor komt de "Jong-Turkse beweging" sterk op. Uit het Ottomaanse rijk vertrekken Bulgarije, Bosnië-Herzegovina en ook Kreta. En het Armeense deel van Turkije wordt ook verdacht van...afscheidingsbedoelingen.

De "jonge Turken" waren ooit ooit politiek vluchteling in Frankrijk. Na hun machtsovername werd er gedroomd van een "Groot-Turkije" , zoals eerder en lang in hun geschiedenis. En, zonder belangrijke minderheden, zoals...de vele Armeniërs in het oosten.

In 1915 worden 250 belangrijke Armeniers gearresteerd en...gedood. Er zijn dan 2 miljoen christelijke Armeniers in Turkije en een waanzinnige ethnische vervolging begint. Hou vast: ook een strijd van religieus-cultureel soort; zoals bijvoorbeeld recent in Bosnië-Herzegovina. Churchill zegt in 1925 als journalist: deze schandelijke massamoord moet worden gestopt! Vele optimistische Europeanen waren zeer gedprimeerd geraakt van dit afschuwelijke bloedbad. De geallieerden oefenden wel druk uit op Turkije, maar dit was sterk bevriend met het keizerlijke Duitsland. Ja, de Duitsers hadden zelfs het hele leger aldaar op poten gezet en zo deden ook Duitse officieren mee aan de massamoord op de Armeense minderheid. Later zou Alfred Rosenberg, van de Neurenberger Rassenwetten, nog zijn grote bewondering voor de Turken uiten en ...zijn verachting voor de Armeniers. We schrijven dan 1926. Vlak erna zei ene Hitler: Wie bekommert zich nog over de vernietiging van deze Armeniers? Dat deed velen de mond houden, ook toen.

De Armeniers waren, zoals ook de Joden elders, economisch zeer succesvolle bewoners van het land; en, al eind 19^e eeuw slachtoffers van grote progroms. Zo worden de Armeniërs de boosdoeners, worden gruwelijk vermoord, gedeporteerd en praktisch geheel verjaagd uit Turks gebied. De hun geroofde goederen worden nu op 5 miljard euro geschat.

Heel Europa keek toe, maar de Turken waren bondgenoten van de Duitse keizer. En die wilde Turkije aan zijn kant houden gedurende Wereldoorlog I. Na de afloop van de oorlog kregen ook veel Turken "asiel" in Duitsland: oude vrienden. Dit stuk historie verklaart verschillende huidige dingen:

- de relatief grote aantallen geëmigreerde Turken in Duitsland. Dat land was hen "goedgezind" geweest dus...
- de schaarse Turken in Frankrijk. Daar zaten/zitten wel erg veel Armeniërs namelijk. De afkeer van de "barbaarse, wrede, onbetrouwbare Turken" was en is in Frankrijk groot (geweest?).

Dus nu nog lopen oude rode draden door het huidige Europa, die ook nu weer van betekenis blijken bij het tot stand komen van het "Grote Europa". Als achtergrond voor de komende discussie over "turks lidmaatschap" eigenlijk verplichte leerstof. Bij deze bent u wat ingelicht.

****IRAN WIL DE BOM.**

De discussie over het gebruiken van de kerncentrale Busher (Russisch fabrikaat) blijft duren. Je kunt daar uranium verrijken voor een bom in een jaar. De VN-controles lopen niet echt lekker. De verzegelde bewakingscamera's vallen geregeld uit vanwege...stroomstoringen. Een tweede centrale is nog steeds niet toegankelijk voor de inspecteurs. Europa praat en praat en Sjors kijkt toe. Iran speelt het spel van Saddam; complex, ondoorzichtig en onbetrouwbaar. Ze hebben daar heel wat van "onze" olie onder de bodem. Déjà vu?

****ALGERIJE IS RUSTIG.**

Een jaar na zijn herverkiezing heeft Bouteflika zijn land in een ijzeren greep. De vriendschap met de VS is groot en men speelt volgens het "tunesische model". Het leger heeft een nieuwe leiding: allemaal gekozen door de president. En de vakbonden worden bij het geringste geluid zwaar aangepakt. Ook de pers is gebreideld; de sterkere opposenten moesten sluiten en vertrekken.

Een politiek van “wortel en stok”. De wortels worden betaald met de hogere gasopbrengsten (olieprijsgekoppeld). En er zijn vele stokken. De kloof tussen de “gewenste” democratie en de werkelijkheid wordt snel groter. Toch geen Bush-model?

****EGYPTE: VERKIEZINGSAANLOOP.**

De a.s. verkiezingen zijn voor Mubarak geen sinecure. De bomscherven vliegen in de rondte nog voor hij zijn 5^e mandaat zou kunnen verkrijgen. De oppositie is radicaal links (communistisch) en radicaal islamitisch; een vreemde coalitie. De rust die wij “zien” is die van oppressie van oppositie-krachten. Het taboe rond Mubarak is doorbroken, veranderingen zijn niet meer te onderdrukken. De maanden voor de klap?

****SYRIË-LIBANON:GOEDE BUREN?**

De oppositie kreeg het (met stevige hulp van derden) voor elkaar dat Syrië na 15 jaar vertrok. Nog voor de verkiezingen dus. Het gebalanceer om de oude burgeroorlogtendenzen te verzoenen is uiterst gecompliceerd. Niemand wil echt denken aan de afgrijselijke burgeroorlog van 18 jaar geleden. Een balanceeract op eieren.

CHINA/INDIA.

****INDIA –PAKISTAN: BURENRUZIES BIJLEGGEN.**

Ze doen hun best de oude conflicten te bezweren, deze bommenbezitters. Immers nu is het niet de tijd om te kibbelen. Maar de oude verdenkingen en het eeuwige wantrouwen zijn er nog volop. India “weet zeker” dat Pakistan de oude fricties verder voedt: Bagladesh, Kasjmir. Met name in Kashmir zijn trainingskampen voor radicale islamitische groeperingen actief. Na hun vlucht uit ..Afghanistan. Een oud kruitvat sist.

****CHINA EN INDIA: SAMEN NOG STERKER.**

Ze hebben samen 2,4 miljard mensen; kleine 35% van de wereld. Ze groeien enorm: 9.5 % en 6,5 %. Het inkomen per hoofd is al 1200 resp 600 dollar/jaar. En de buitenlandse investeringen...62 resp. 6 miljard dollar.

Ze lijken erg op elkaar; in hun boom en in hun sociale problematiek. Dus hoog tijd voor een goed gesprek enmeer! Een “partnercontract voor vrede en welvaart” werd wederzijds getekend. De conflicten van 1962 mn de oorlog over Himalaya-gebied werden voorbij verklaard. Nu willen ze het politie-agent oprtreden van de VS in hun regio wel eens samen stoppen en samenwerken mbt de zetelbezetting in de veiligheidsraad. Verder zijn ze voor elkaar natuurlijk enorme markten. Zo kwam het dat er een samenwerkingsdroom ontstond op IT-gebied. Stel je voor dat het beroemde softwarecentrum in Bangalore zou gaan samenwerken met de grote hardwareindustrie/ontwikkelaars in China. De aziatische eeuw op IT-gebied is dan aangebroken; de IT-wereld zal aan hun voeten liggen. Prachtige plannen.

Maar ze zijn ook scherpe concurrenten. B.v. op de wereldgrondstoffenmarkten (olie/gas etc.). Ze komen elkaar dus ook tegen in b.v. Soedan, waar Peking voor 89% eigenaar van grote raffinaerderijen is en New Delhi...meedoet voor 20% in de grote pipe-line aldaar. Ze vechten zij aan zij tegen....de westerse “afnemers” van deze schaarse goederen. En Japan, grote vriend van Sjors, zal wat voorzichtiger worden als het de beide mammoetburen samen ziet thee drinken. Het geheel nieuwe machtspolitieke evenwicht ontwikkelt zich stap voor stap in Azië. Nieuwe tijden breken aan en, Europa is ver weg en wordt niet echt om advies gevraagd. Onze nieuwe rol is al lang begonnen. Dus opnieuw: leer chinees, poets uw fiets op en, ..als U in de IT-business werkt dan kijk eens naar de advertenties in de Indiase Times. Uw toekomstige werkplek ligt ergens daar, misschien.

TECHNOLOGIE.

**UW MAIL GEURT!

Mogelijk rook u iets toen u deze editie openmaakte? Dat zou kunnen, maar dan moet u wel de Kappa hebben aangesloten aan uw USB-poort. Voor 45 euro koopt u het grappig uitziende apparaatje: een soort van rechtop staande muis met gele voetjes en een gaatje in de buik. Hij maakt het U door de afzender bestelde geurtje: citoen, jeneverbes, lavendel, etc. Dit opent uiteraard opnieuw gigantische mogelijkheden, zeker als, (zoals te verwachten is), het geurgamma binnenkort zal zijn uitgebreid met ook "kwelijke geurtjes". Stel u voor aan uw boze mail aan uw provider "hangt" u de geur van een hondedrol: die opkomt bij het woordje "shitservice"! Of U richt zich zeer ontevreden tot een overheidsdienst en U stuurt de geur mee van lavendel bij de tekst: "gewoon zoetjes doorslapen, sukkels."

Op naar de shop dus. Ik beloof u met elke editie een nieuw geurtje mee te zenden en zelfs de ingezonden stukken te voorzien van de "originele meegegeven geur". Uw inventiviteit vrezend denk ik dat er nu gauw een "ingezonden stukje" zal binnenkomen, dat enkel het onderwerp geeft en ...een duidelijke penetrante, afkeurende geur. Die boodschap is dan voor mij voldoende en ik zal antwoorden met de geur van een frisse rosé. Tot geurs dus!

**STEVIGHEID VAN DE KIP.

Onderzoekers patenteerden in de VS een vinding die inhoud dat de vezels in kippeveren (!) zeer goed kunnen worden gebruikt voor versterking van synthetische materialen. Op zijn bargoens: ze ontdekten hoe je plastic heel sterk kunt maken met kippeverenvezels zonder dat het gewicht merkbaar stijgt. Zo, nu zit er binnenkort kip in uw auto. In de bumper, het dashboard etc. Geen Fried Chicken maar Chicken Strength dus. Het is ook biologisch afbreekbaar en hartstikke goedkoop. Dus ook Rumsfeld zal het doen gebruiken in helmen, kogelvrije vesten, geweren en God weet wat nog meer. Zo ziet u maar weer waar kip al niet goed voor is.

**MAAK UW EIGEN WATERTJE.

Dat zou u toch wel willen: uw eigen "spatje" fabriceren? Zo maar uit het ..niets? Dat kan nu. U koopt een soort van koelkastachtig apparaat dat zeer schoon water produceert maar NIET op uw kraan is aangesloten! En, in uw kamer/keuken wordt het ook nog lekker fris. Dus een Airco die water maakt! Immers, airco werkt via het principe dat je de lucht "ontvochtigt" dan krijgt u nl een fris gevoel. En nu krijgt u er ook nog een fris watertje bij.

Het apparaat heeft stroom nodig en gewoon lucht. Want in de lucht zit veel vocht: in de warme wereld vaak wat minder (20-30% luchtvochtigheid) en in Olland wat meer. Er zit meer vocht in de lucht dan alle rivieren op aarde aan water bevatten. En U kunt per dag ca 1000 liter water fabriceren. En, u hoeft niet veel op te slaan: moet u wat hebben, dan drukt u op het knopje. De uitvinder, Aqua Society is binnen. Na hun procédé om zoet water uit zout water te produceren nu weer dit: echte waterboeren dus.

Ik ging onmiddellijk aan het rekenen. Hier kost water meer dan wijn (daarom dus....). Ik weet dat je per dag met 1000 liter een eind komt met twee personen. Het zwembad en de tuin niet meegerekend. En, als geïntegreerde fransen, gaan wij niet te veel onder douche (!). Dit alles meenemend blijkt dat ik veruit verdien aan deze watervoorziening die ook nog zonder chloor is en andere troep. Dus ik ga mijn eigen water maken en denk zelfs ook over maken van eigen wijn. Zelfverzorging dus. Wel met stroom uit het stopcontact en dus met behulp van kernenergie (alhier) en olie/gas elders. Dus daar zit de zwakte in mijn sommetjes. Toch is het een vondst om overal ter wereld water uit de lucht te halen, als je maar een stopcontact hebt. Met voldoende energie is zowat alles mogelijk. Nu nog een waterfabriekje op zonne-energie dan zitten wij gebakken! Ik heb patent gevraagd.

**PAK UW STOEL EN WANDEL.

Bijbelvaste lezers bemerken in de titel iets wat ze (ongeveer) eerder hoorden. Maar nu is het niet je bed, maar je stoel waarmee je als motorisch gehandicapte kunt gaan wandelen.

Voorlopig “slechts” 1,5 km/uur. Het is een soort groot open ei waarin een echte stoel zit en waaronder grote metalen looppoten staan. Je bestuurt het met een joy-stick. Onbegaanbaar terrein (voor rolstoelen), trappen , whatever, het gaat allemaal. Hij mot natuurlijk ook aan het stopcontact om te kunnen moven. En als u gedronken heeft mag u er niet mee weg!
Er zal ongetwijfeld snel een turbo-versie komen die 5-10 km/uur doet. Iets voor oma’s die tasjesrovers willen achtervolgen of tasjesrovers die willen wegrennen voor de gendarmes. Want elk voordeel heb sijn nadeel, zei een groot nederlands filosoof ooit (en ik bedoel niet Erasmus).

****UW NIEUWE DVD, CD, CDROM TOVERDOOS.**

Een doos van 17X34x35 cm, met een verticale gleuf.Nee, ik bedoel iets electronisch. Want bijna iedreen heeft, na zijn schijfjesberg nu een DVD,CD etc. berg; kortom een zoodje. En je zoekt je plat. Hoeft nu niet meer. Easy living voor 169 euro. Het ding is eigenlijk een juke box met 100 schijfjes. Niet genoeg? U kunt 5 dozen aan elkaar koppelen en dan heeft u 500 schijfjes in de jukebox. Ja, hij moet aan de PC en werkt alleen als die aan staat. U typt een trefwoord in en hup, uw DVD,CD, CD-ROM, wordt “afgespeeld”. U kunt hem er natuurlijk ook uit laten komen, uit de gleuf, om hem op iets anders af te spelen. Hij heet Stakka en heeft niks met tsjakka van doen.

Als ik het ding bezie lijkt het op het “konijnenhok” dat IBM ooit in de 70-er jaren op de markt bracht: ook een “mechanish-elektronisch massageheugen”. Het werkt met cylinders waarin magnetische tape was opgerold. Op die stukken tape stond de info. Als je via een code de juiste tape opriep, werd die uit zijn raat gehaald (u weet wel zo’n soort bijenraat) en “afgespeeld”. Het duurde effe voor het ding mechanisch was opgehaald en geladen. Maar je had toch wel enorm veel MB’s “on-line”. Nou ja, quasi on-line dan. Het kostte een vermogen prijs met 5 nullen. Dan is Stakka met 169 euro toch wel wat beter. “Mijn” generatie heeft toch wel veel slims gedaan dat nu Stakka mogelijk is. Het mag wel eens gezegd worden. Want, we zullen over 25 jaar wel zien hoeveel slims door de huidige generatie op touw werd gezet. Men zegt mij, uit onderwijskringen, dat dit nogal tegen zal vallen. Dat is toch niet waar hoop ik?

.....
.....

III.ALLEDAAGS UIT DE MIDI.

****ZIJDE: DE ZACHTHEID VAN EEN RUPS..**

Er is een verhaaltje waarin wordt verteld dat een chinese keizer, 5000 v. Chr., een harp bespeelde, bespannen met zijden snaren. In elk geval begon een van zijn opvolgers, rond 500 v. Chr. echt met het produceren van zijde en dat bracht zijn volk tot welvaart. In China waren vele geesten bekend die de zijderups beschermden! Zijde, was al erg lang een stof die fascineerde, tot op vandaag overigens. Maar er is echte zijde en ...kunstzijde. Dit verhaaltje gaat over de ECHTE zijde.

Aan het keizerlijke hof in China wordt de zijdeproductie zwaar geheim gehouden. Ook alleen de keizer en zijn hofhouding lopen in zijde rond en bewaarden lang hun geheim. Exclusiviteit dus, toen al.

De caravanen, die langs de wegen van Alexander de Grote voorttrokken, brachten later zijde naar de Romeinen. Keizer Augustos (rond 0) was er gek op het was toen de mode. In 165 n. Chr. Is er een eerste ambassadeur der Romeinen bij het chinese keizerlijke hof. China behoorde in die dagen tot de heel groten op de wereldkaart; zoals nu weer. Het verhaal wil dat een uitgehuwde princes het geheim verspreidde. Zij nam stiekum eitjes mee in haar

weelderige haardos toen ze ver weg moest naar haar nieuwe echtgenoot. Ze wilde haar zijden pijama's niet missen. Ook worden twee monniken genoemd die in 560 eitjes en boomzaadjes (voor de moerbijboom) uit China smokkelden naar Byzantium. Via de Arabieren komt eea naar Europa.

Rond 1300 wordt de hele Languedoc volgeplant met moerbijbomen; de bladeren zijn het voedsel voor de zijderups. Marseille verhandelt en transporteert zijde en in Anduze wordt in 1296 gesproken over "tireurs de soie" (zijdedraadtrekkers). Paus Clement V lat vele moerbeibomen planten rond Avignon alwaar hij verbleef rond 1300. Montpellier wordt een groot handelscentrum voor handel op Italië en Spanje. De moerbeiboom is intussen DE boom in Zuid-Frankrijk, voor de zijde-industrie maar zeker voor de "produktie" van schaduw. Lang voor de platanen kwamen. In Mormoiron staat nog EEN zeer grote moerbeiboom op een binnenplaats van een huis dat..."Le Mûrier" heet.

In de 15^e eeuw gaat de franse staat de zijde-industrie sterk stimuleren. In Lyon komt het octrooiburo en dat maakt Lyon's toekomst in deze industrietak. Maar pas na de godsdienstoorlogen, rond 1590, komt deze industrie sterk in ontwikkeling. Ene Sully, minister van ene der Lodewijks, deed er veel voor. Daarom heten de stokoude bomen langs de wegen in de Languedoc nu nog "des sully". De koning had speciale adviseurs in dienst voor ziojdekennis en liet in 1600 in alle koninklijke tuinen moerbeibomen planten. Heel Zuid-Frankrijk is intussen met "mûriers" bezaaid en de kastanje- en notenbomen worden zelfs omgehakt. Er is een premie voor een geplante moerbeiboom!

Als rond 1660 de hugenoten (Eidgenossen) worden verjaagd om hun geloof ontstaat in Nederland, Londen en Amsterdam zijdehandel door de contacten van de vluchtelingen met hun oorspronkelijke gebied: de Cevennen in Zuid-Frankrijk.

De extreme winter van 1709 doet alle olijfbomen en kastanjabomen sterven dus nu is het een en al moerbeiboom daarna. Deze verdragen wel 25 graden onder nul! In de 18^e eeuw is het een enorme huisindustrie de zijde industrie. De kwaliteit is lang inferieur aan de italiaanse, maar dat verandert m.n. als er in Beaucaire een grote markt voor zijdehandel ontstaat. Als in 1775 Lyon wordt aangewezen als doorgaansplek voor ALLE zijde wordt Lyon oppermachtig. De haat tussen Lyon en de Cevennen uit deze periode is er nu nog! Plaatsen als Le Vigan en Ganges worden de beste zijden kousenfabrikanten ter wereld. De revolutie brengt veel schade toe aan de produktie en handel tot er nieuwe produktietechnieken komen in de 18^e eeuw. Ook de stoompower brengt grote veranderingen: van huisindustrie naar fabrieksmatige productie. In 1855 is Frankrijk de grotste producent: 5 miljoen kilo's; meer dan de italianen doen.

Rond 1860 breekt de pebrine uit; een ziekte die alle rupsen dood. Louis Pasteur en de zijnen zoeken ...en vinden. Maar dan is het al erg te laat en ook Spanje en Italië moeten eraan geloven. Men importeert eitjes uit Japan maar in 1870 is er droevig weinig over. Rond 1900 heeft Pasteur de zaak onder de knie, maar dan wordt het Suezkanaal geopend en ... dat wordt de doodsteek voor de zijde-industrie in Zuid-Europa. De chinezen en japanners overstroomden de markten. De geschiedenis toont hier weer hoe hij zich herhaalt; zie nu de positie van China en Japan!

Dec kunstzijde rond 1930 zorgt dan voor de doodsteek; de kwaliteit is veel lager, maar de prijs ook. Voor de 2^e wereldoorlog is er een korte opleving. Er mag geen moerbeiboom meer worden omgehakt, want er moeten (zijden) parachutes worden gemaakt. Tot 1941 redt dit de laatsten; een zeer gerationaliseerde industrie resteert en ... de laatste sluit in 1964. Zoals vaker komt er een "luxe-gerichte" revival in 1972, uiteraard slechts een glimp van de vroegere omvang.

Verhaal van opkomst, bloei en ondergang. De ganng van de meeste dingen in het leven. En ook van vele industrieën. Zoals de grance-industrie, de saffraan-cultuur en zelfs de olijven en lavandelculturen. In Zuid-Frankrijk zie je een opeenvolging van deze productcycli door de eeuwen heen. Voor het volk: hoop, bloei, relatieve welvaart en...grote armoede en ellende. Een les , ook voor onze tijd. Zelfs de spelers in het drama zijn er weer!

De zijde-techniek.

De vlindereitjes moeten, na dewinter, worden opgewarmd om zich tekunnen ontwikkelen. Dat gebeurde vele jaren doordat de vrouwen de zakjes met eitjes op hun lichaam droegen.

Sommigen gaven ze aan de bakker in bewaring, die ze dicht bij de oven bewaarde. Pas veel later kwamen er broeikassen e.d. De piepleine wormpjes/rupsjes groeien in enkele fasen en eten daarbij moerbeibladd. In steeds grotere, later zelfs enorme, hoeveelheden. Dat gebeurt in de magnanerie, die moet worden opgewarmd. Op bedden kruipen honderduizenden rupsen en doen zich tegoed aan het groene blad. De veelvraten zorgen ervoor dat de verzorgster hulp moet krijgen van meerdere personen om genoeg eten aan te voeren. Zo'n dertig dagen duurt deze "bouffe" en dan komt de tijd dat de rupsjes zich in gaan spinnen in hun cocons. Daartoe worden takjes aangevoerd waaraan ze zich "vastspinnen".

Tijdens dit spinnen is elk geluid verboden, storing is catastrofaal. Dus geen bezoekers, liever geen donderslagen en in garnizoensplaatsen wordt zelfs maar door een tamboer tegelijk getrommeld.

Dan komt de oogstdag: de cocons worden van de takjes gehaald en in manden verzameld. Het is feest want het gezinsinkomen voor de volgende winter wordt nu verdiend door de verkoop der cocons. Slechts 2,6 ons eitjes leveren 120-150 kg cocons op. Er wordt gedronken en iedereen is blij. Vooral de verzorgster, die alleen de grote verantwoordelijkheid droeg voor het slagen van het hele proces. Deze "moeder van de rupsen" bepaalt de facto het gezinsinkomen! Deze rol blijkt later, als men cooperaties wil opzetten, niet splitsbaar over meerdere vrouwen. Het experiment mislukt.

Van cocon naar zijdedraad.

De ingesponnen "vlinder in wording" wordt met heet water gedood. Het afrollen van de draad vanaf de cocon is erg moeilijk. Allereerst moet het begin worden opgespoord, dan moeten enkele draden samen door een metalen/porceleinen ring worden geleid om te worden opgewonden. Tussen 2 a 6 draden gaan samen vanaf het bakje met cocons die weer in heet water drijven. Een werkster bewaakt het spinnen van een à drie draden. Dat gebeurt in het begin als thuiswerk en met primitieve middelen.

Al gauw komt de stoomkracht en wordt dit werk in grote fabriekshallen uitgevoerd. De filatures genoemd. De hele Languedoc is bezaaid met grote, hoge gebouwen waar dit plaasvond door honderden vrouwen. Ze komen s'morgens uit de dorpen of ze blijven "over" in de gebouwen voor een week. En dan wel streng bewaakt door katholieke of protestante "bewakers".

Het werk is uiterst smerig: de stank van de stoom is afschuwelijk omdat de dode vlinderembryo's overal zijn, de handen in het hete water geeft open huid, de voeten zijn koud en nat en de verdiensten waren laag. Dat leidde tot sociale narigheid, dus tot stakingen. In 1880 is het raak; de werkgevers breken de stakingen door spaanse en italiaanse vrouwen in te zetten. De eerste vakbond is het resultaat. De massafabricage met hoge arbeidsdeling leidt tot een geestdodend werk waarbij veel wordt gezongen. Protestante en katholieke liedjes, want de geloofsstrijd is er als vanouds. Men werkt 14 uur per dag voor 1,5 frank per dag. Duur betaalde zijden kousen.

De mûrier.

De moerbeiboom is een boom voor vele klimaten en verdraagt bv -25 graden. Komt voor in Azië, India, Noorwegen, Oostenrijk etc. Er zijn diverse soorten. De zwarte heeft vruchten waarvan desserts, siroops, jam en limonade worden gemaakt. De witte, uit China, kent ook vele variëteiten en inproducten, ook medicinale.

Tegenwoordig hebben veel mensen hier mûriers-platanen, een mix van deze beiden soorten die in tuinen wordt gebruikt om schaduw te creëren. Vooral in tuinen van "eimmigranten" zoals wij zien U ze. De echte staan non hier en daar bij autochtonen: zeer oude immense bomen. Ze waren overigens de voorgangers van de platanen, die nu alle dorpen en wegen sieren. De platanen staan eigenlijk pas 250 jaar in de Provence!

Het voeden van de rupsen is nu, in Japan bijvoorbeeld al geheel veranderd. Ze eten appels, kool, bieten, etc. En ook kunstmatig geproduceerd voedsel. De meest gevreesde ziekte is de pebrine, die in 18^e eeuw alle rupsen doodde in Zuid-Frankrijk. Pasteur redde maar kwam te laat. En toen was het einde van deze massaculture alweer in zicht. Met grote gevolgen voor miljoenen mensen. Zoals we al zo vaak zagen.

De eeuwige cyclus der geschiedenis opkomst, bloei en ...ondergang. Het gebeurde voor garance (kleurstofwortel), lavendel, olijven, de wijn, de saffraan en nog meer. De boeren in dit land leven al generaties in deze duivelscycli en.. berusten in hun verloop.

****LA VIE N'APPREND RIEN ? (je leert niet echt van het leven)**

Deze tekstregel uit een chanson van Liliane Foley blijkt steeds weer een serieuze waarheid. De laatste demonstratie ervan was voor mij wat ik las over de enorme bosbranden die in 2003 de Var teiterden. Slachtoffers hiervan uit het Massif des Maures verenigden zich in een "association" omdat ze veel kritiek hadden op het optreden van de autoriteiten bij de brandbestrijding. Velen konden het verlies van huis en haard niet accepteren als een "fatum" ; ze wilden het niet nog eens meemaken. Met name "het opgeven" van de woonhuizen door de brandweer onder het motto "niet meer te redden" deed bij velen vragen rijzen. Op initiatief van een van hen (de oprichtster) werd informatie ingezameld van hen die huis en haard in deze branden verloren. De informatie en Informatie van ouderen over "de bosbrandbestrijding vroeger" werd geanalyseerd en in rapportvorm aangeboden aan de autoriteiten. En dat leverde verrassingen op ook voor professionals.

Uiteraard zijn bosbranden in de Provence eeuwenoud en dus zijn vele bewoners door de eeuwen heen getroffen door dit fenomeen. Zoals altijd ontstond er dus een "gedragwijze" bij brand gebaseerd op vele jaren ervaring. Oudere fransen vertelden wat hun (groot)-ouders hun leerden in zulke situaties. Het was de overlevering van zo'n 400 jaar (met regelmatig voorkomende bosbranden) , want de familie bewoonde de boerderij als zo lang voor ze verbrandde. Hier volgt een relaas van een van hen:

"Mijn grootouders veretelden dat ze vroeger bij aanstormende bosbrand huis en directe omgeving nat hielden met water uit het bassin voor de groentetuin (mbv een soort brandspuit). Brandbare spullen werden in de stallen/kelders opgeborgen, de luiken werden gesloten en voor de open deuren werden natte lakens gehangen. Iedereen verschool zich in het (stenen) huis met een natte doek om rookvergiftiging te voorkomen. Dan kwam de door de felle wind voortgejaagde brand en passeerde in korte tijd het huis met enorme snelheid. Na enige tijd ging men naar buiten om te constateren dat de brandschade aan het huis zeer beperkt was." Uiteraard zorgde men voor de zomer voor het "schoonmaken" rond het huis dwz het verwijderen van laag struikgewas, dat zeer brandbaar is.

Deze overgeleverde wijsheid werd geconfronteerd met de huidige regels van de sapeurs-pompers. Uiteraard raden ook deze aan rond het huis struikgewas te verwijderen: het is zelfs wettelijk verplicht (50 m rond elk huis). Verder moeten toegangswegen vanaf recent minstens 5 meter breed zijn (voor het materieel) en vervolgens raadt de brandweer vertrek aan aan de bewoners: zij zullen dan waar mogelijk het bluswerk doen.

Uiteraard is dat zeer moeilijk als er grote branden woeden: de middelen zijn dan onvoldoende. Dus verbranden dan vele residences (en soms ook hun bewoners).

Tegenover deze "technocratische/centralistische" benadering plaatsten de verenigingsleden een simpele geheel andere aanpak, gebaseerd op oude wijsheid en ervaring:

- Help elke bewoner bij het aanleggen van een watervorraad (bv een zwembad!)
- Geef elke bewoner een motorpomp om (ook bij ontbreken van electriciteit) de zaak nat te spuiten VOOR de brand arriveert.
- Sluit de natgespoten luiken, hang natte lakens in de deuropening en ga met natte doeken gewapend in huis bescherming zoeken als de brand "overstormt".
- Instrueer de bewoners regelmatig dmv cursus en zelfs oefeningen.

Helaas, tijdens het opmaken van "hun" rapport met aanbevelingen was er al een ambtelijk rapport aan de politiek aangeboden. Uiteraard werden de getropffenen daarbij in het geheel

Niet gehoord en hun levenswijsheid speelde geen enkele rol bij de studies. Daarin stonden bijgevolg heel andere aanbevelingen. In het kort:

- Verbreed alle toegangswegen naar huizen in bosbrandgevaarlijk gebied (vele honderden km's!)
- Maak de aangrenzenden "bermen" schoon over 10 meter aan elke kant (idem honderden km's).
- Evacueer de inwoners van het bedreigde gebied (indien nodig onder dwang)
- Vergroot de capaciteit aan materieel (bluswagens/vliegtuigen) en brandweermensen aanzienlijk.

Dit alles kost natuurlijk enorme sommen en komt uiteindelijk uit de (verhoogde) belastingen bij de overheid. De voorstellen van "de getroffenenen" kosten slechts een fractie van dit megabudget. Uiteraard veronderstelt hun aanpak dat de eigenaar tijdens de gevaarlijke periode ZELF ervoor zorgt dat zijn huis beheerd wordt door goed ingelichte mensen. Hij is tenslotte altijd voor eigen haard verantwoordelijk! De overheid moet er van uit kunnen gaan dat de burger zijn plicht doet ter bescherming van zijn eigendom: dat is niet zo erg veel gevraagd, niet?

Kortom een opvatting die berust op de "culture du feu" (overlevering!) en "les bonnes reflexes" (het boerenverstand?) . Zo behielden onze voorouders huis en haard!

In een tijd van "terugtrekkende overheid" en verlaging van de overheidsuitgaven (en ook verlaging van de verzekeringspremies en schade-uitkeringen?) klinkt het advies van de huiseigenaren als zoete muziek in de politieke oren denk je dan. Mis dus. De politici zijn al met het politieke debat begonnen opnieuw zonder oor voor de getroffenenen en natuurlijk enkel op basis van het "deskundigenrapport". Waar zagen we dit meer, denk je dan?

Ik moest denken aan het falende optreden van FBI/CIA in de periode voor 9/11. De rapporten daarover spreken van "overgeloof in de technologie en verwaarlozing van de aloude werkwijze van inlichtingenverzameling door mensen ter plekke". Kortom (deels) terug naar het "oude handwerk". En zo zullen er nog vele andere, minder spectaculaire voorbeelden bestaan.

Mogelijk behoort u ook tot de "technologiekerk" en glimlacht u over deze "huisvrouwenwijsheden" . U bladert met bewondering verder in uw fotoboek over brandweerwagens met nieuwe snuffjes en enorme brandblusvliegtuigen gevuld met rood vertragingspoeder. Maar de "getroffenen" vragen in hun rapportage om te denken aan hun ellendige verlies van huis en haard (inclusief alle tastbare herinneringen aan hun leven), aan het verlies van levens van brandweertjes en aan de simpele gedachte om hun te helpen ZICHZELF te helpen.

Of behoort u tot de kaste van de "bestuurderen/politici" en hun assistenten? Denk dan eens aan het "boerenverstand" van de burgers die al honderden jaren met het probleem worstelden (ook al VOOR de overheid iets kon doen!) naast het "technologisch abacadabra" van uw adviseurs/deskundigen en dus Praat eens met de eerstgetroffenen. Niet enkel als "politieke geste" vlak na de catastrofe maar vooral VOOR de nieuwe perioden van gevaar!

Behoort U (zoals ik) tot geen van beide groepen maar tot de "gepensioneerden" die zich op veilige afstand tijdens hun siesta verbazen over deze wereld en het menselijke gedrag, dan neem ook weer eens uw pen ter hand. Schrijf eens wat over de vraag "of en hoe" de mensheid wat leert uit de ervaringen uit haar verleden. En neem daarna een goed geschiedenisboek (er zijn er volop) voor uw volgende leesbeurtjes.

Of dit de wereld zal helpen? Ik betwijfel het een beetje maar ik zeg wel “chapeau” voor de leden van die association in de Var die zichzelf wilden helpen EN de belastingbetalers en alle betalers van verzekeringspremies!

Anecdotisch naschrift.

Tijdens 40-45 werden vele koopvaardijochepen aangevallen door duitse jagers. Het verlies van goederen en mensenlevens was groot. Een admiraal stelde voor luchtafweergeschut op elk koopvaardijochip te plaatsen; dat werd gedaan. Maar ook materieel was zeer schaars. Dus stelde een jaartje later een andere admiraal voor dat geschut er maar weer af te halen, immers “die koopvaardijochmannen schoten zelden een jager af”. Zo bleek uit de statistieken. Gelukkig was ook de oude admiraal er nog bij. Hij had ook een statistiekje. Het aantal gezonken/beschadigde koopvaardijochepen was enorm verminderd in de afgelopen periode. U begrijpt het al: het geschut bleef staan. Want slecht schieten op jagers kan toch voorkomen daty je boot zinkt!

Dus pas op met deskundigen , zeker als ze met statistiekjes komen aandragen!

****AVIGNON 1305.....Habemus Papam!**

De meeste van u weten dat het pausschap niet altijd over rozen ging. Er waren tijden lang meerdere pausen, danwel zeer betwiste pausen. En het was lang niet altijd in “good old Rome”. Dat krijg je als de paus ook een “wereldlijk heerser”. Kerk EN Staat is.

Nu hebben we een nieuwe paus en, bij de begrafenis van de oude was weer te zien hoe sterk de positie van deze kerkleider is in de huidige wereld. Van alle godsdiensten zate er opperhoofden en zeker van alle belangrijke staten (behalve China etc!). Ook viel op hoeveel leiders uit islamitische landen op het plein stonden. Een beetje historie rond het pausschap kan dus geen kwaad.

In de 10^e eeuw was er grote trammelant in de RK Kerk; het was nogal een afgezakte boel en de zonde heerste alom. In Rome koos de locale adel uit haar vrienjeskring gewoon een nieuwe paus. En een aartsbisschop verkocht de tiara gewoon aan een aartsbisschop die het pausschap wel zag zitten.

Toen besloot Hendrik IV , moe van alle gedoe, om er maar zelf een te benoemen. Schandaal alom! Bij het concilie van Lateranen werd toen besloten dat een paus door de romeinse priesters en de bisschoppen moest worden gekozen. En Gregorius IV vocht voor een duidelijke “wereldlijke” positie van de paus en dat lukte. De paus werd “boven” de konigen en keizers geplaatst! Ook verbood hij dat de clerus zich als “getrouwd etc.” gedroeg: celibaat dus. Groot gedonder: Henri IV liet de bisschoppen van Duitsland en Lombardije gewoon de paus afzetten. Maar Gregorius deed Henri en consortie in de ban en Henri moest boete doen en naar Canossa gaan. Maar toen moest Gregorius vluchten uit Rome. Mooie tijd voor tabloid kranten niet?

Innocentius II kwam (rond 1210) en deed ook veel schoonmaakwerk. Hij en zijn opvolgers vestigden de politieke macht van de pausen; het betekende het einde van de Hohenstaufendynastie. Toen kreeg de paus ruzie met de franse koning die nu zowat de machtigste vorst was. Philips de Schone deed de paus in het zand bijten en liet Bertrand de Got (uit Bordeaux) tot paus kiezen. Deze Clemens V werd in Lyon gekroond en....vestigde zich in Avignon. In Rome wachtte hem met zekerheid moord en doodslag, vandaar. Zo kreeg Avignon voor 70 jaar pausen in zijn fraaie Palais des Papes. In 1338 trekt Gregorius weer naar Rome en Urbanus VI volgt hem op. Maar er werd OOK ene Clemens VII gekozen en die was inAvignon: 30 jaar schisma begon opnieuw. Italië, Duitsland en Engeland waren voor de ene en Frankrijk, Spanje en Schotland voor de andere. Ai. Ai.

Het concilie van Pisa (1409) deed beide pausen afzetten en ...verkoos een “derde”. Grote ruzie en men hield een nieuw concilie in Konstanz (1415). Deze deed alle DRIE (Johannes XXIII, Gregorius XII en Benedictus XIII) afzetten en.... liet Martinus V verkiezen.

Zo verliepen ruwweg 500 jaren pausschap ooit, vroeger. Dat zien we nou niet meer toch?

En nu dus Benedictus XVI, Jozef Ratzinger uit Bayern en “wonend” in Rome. Oude bekende en machtig en thuis in de hiërarchie. Hij laat de kamers van zijn paleis opknappen en de vraag is wat hij met de kerk gaat doen.

Wat het pausdom tegenwoordig, na 2000 jaar en vele crises betekent, was te zien bij de begrafenis van Johannes Paulus II. Alle belangrijke figuren uit de andere kerken waren er en ook het neusje van de wereldleiders. Opvallend ook de leiders van veel moslimlanden. Nu zijn de startblokken opnieuw gevuld, en de stille wedstrijd tussen de drie grote monotheïstische godsdiensten kan weer verder. Verder zie je nog eens dat enkel de RK Kerk een echte hiërarchische leider heeft. Bestaat ze daarom al 2000 jaar en komt ze daarom allerlei crises te boven? Zou kunnen. Dus nu gaan we zien wat “der Josef” uit Bayern ervan gaat bakken.

Het Palais des Papes in Avignon heeft een hausse aan bezoekers en...in de rondleidingsrecorder die je in eigen taal meekrijgt wordt de Avignonse periode van het pausdom effe goed uitgelegd. Noblesse oblige!

.....
.....

IV.LE JOURNAL MORMOIRONAIS.

****FRANCOISE, LA PRESIDENTE.**

Met lichte trilling in haar stem spreekt Francoise (onze buurvrouw) de lofzang op de asperge uit en daarna de intronatie voor een nieuw lid. Ze staat met de andere in groen/wit geklede confrères op het podium op het dorpsplein: want vandaag, 25 april, is de Foire d’Asperges.

Asperges in de midi? Jawel, mooie en goedsmakend. Want de bewegingen van moeder aarde, zeer lang geleden, hebben vele variaties in grondstructuren gecreeerd rond de Ventoux; zelfs goed genoeg voor aspergeteelt. En als je La Capitale D’Asperges bent in de midi, dan hoor je ook een echte Confrerie op te richten. In navolging van de “Confreries Bachiques”, die er hier voor de diverse AOC-wijnen met de bossen zijn te vinden. Drie nieuwe leden worden vandaag opgenomen in de broederschap: een sportmens, een cave-directeur en iemand die zichzelf gewoon erg belangrijk vindt. Eerder heeft de presidente haar man en haar dochter (frans zwemkampioene, dat wel!) al eens geinaugureerd. Zij heet in de wandeling dan ook Madame Asperge. Haar silhouet en lengte zijn dan ook zeer passend; als ze haar groene robe met witte kraag aantrekt dan zie je “un vrai asperge”!

Het is druk tussen de vele krampjes waarvan velen beladen zijn met....(hoe kan het anders), lekkere dingen. Een dorp vol lekkers. Als je de jurytent passeert van het kookconcours, snuif je heerlijke geuren op. In de tent zitten een tiental proevende juryleden de hun voorgezette aspergegerechten te proeven. En dat wordt rijkelijk besproeid met diverse wijnen. Ik tracht al jaren op slinkse wijze een plek te veroveren in dit illustere gezelschap. Dat probeer ik dan via de mensen die bij ons komen eten wat Mies in de keuken weer eens klaar stookte. Daarmee probeer ik dan een reputatie van “groot eter en proever” op te bouwen, om vervolgens..., U begrijpt het. Maar de cooptatie is vooralsnog sterk frans gericht; (nog) geen plaats voor “etrangers”. Maar opgeven zou “une bêtise” (een stomiteit) zijn! Ik oefen dus driftig de vereiste “smakenvocabulaire” en test mezelf door elk jaar een half uurtje bij de etende jury te gaan staan luisteren. Een adekwate jury smakt en eet met de mond vol open, dus je moet wel ergens tegen kunnen. En onderwijl komen er hemelse geluiden en woordjes tussen de tanden naar buiten. Een echt vak! Ik bemerkte alweer dat ik nog veel moet oefenen.

Een prachtige attractie is de tentoonstelling en demonstratie van zo’n 60-tal oude tractoren. Van 1920 tot 1960 ongeveer en, op wielen en rupsbanden. Merken uit de hele wereld: veel amerikanen, Duitsers en uiteraard Fransen. Fraai opgeschilderd en ...lopend! Ten bewijze rijden de eigenaren rondjes op het plein. Het is een oorverdovend kabaal en het stinkt enorm, maar ook uiterst charmant. Zoals het hoort valt een oudje plots stil. De eigenaar

spreekt enige krachttermen terwijl hij probeert te herstarten. Maar meer dan gekreun komt er niet uit. Hij springt van de zit en grijpt enige gereedschappen. Maar zijn maten roepen dat hij zich eraf moet laten slepen. Dat wordt (terecht!) door hem geweigerd. Dat nooit!

Hij heeft al snel wat bouten losgedraaid, kijkt, klopt en begint te slingeren. Niets. Hij rommelt aan een knop bij het stuur, spuugt in zijn handen, en geeft de slinger een enorme zet. De motor draait enkele malen rond zonder enig geluid te maken, maar dan ontsteekt het in het binnenste: een enorme knal met dito rookpluim is het teken dat de bejaarde uit zijn coma is gekomen. Gejuich en applaus. En trots rijdt Jojo weer verder; hij glimt. Zo hoort een echte liefhebber zijn demo te doen! Opslepen? Jamais!

Michel, wijnboer, is mijn gids tussen dit fraaie oude-ex-schrot. Hij wijst op een bijzonder exemplaar en weet dat deze tractor geheel is gebouwd door een collega die het hele dorp keer op keer verbijsterde met zijn geniale constructies. Wat we zien heeft een V-8 benzinemotor (uit een Amerikaanse slee) en enorme wielen zowel voor als achter. Michel weet dat het ding enorm sterk was en...dat het meer dronk dan zijn constructeur. En de dorpelingen vonden dat wel zijn grootste prestatie: hij maakt een machien dat hem in consumptie van liquiditeiten ver overtrof! De man leeft niet meer, maar zijn legende is springlevend. Een dorpsberoemdheid.

Aan de verhalen hoor je de nostalgie en de bewondering voor de voorbije tijden. Prachtig deze dorps sfeer met een tastbaar stuk verleden.

Ook stond ik nog oog in oog met een prachtige knalrode PORSCHE-tractor. Zelfs in deze verpakking is een Porsche mooi. Het rijdt langzamer dan zijn race-broeders, maar is wel even fraai.

Het feest duurt de hele zondag en er komen duizenden bezoekers. En iedereen ziet ook nog eens wie wie ter begroeting kust. Omdat wij geregeld nog nieuwe dorpelingen leren kennen, zien op zo'n dag, onze "oudere kennissen" wie wij begroeten met de "bise" (de franse drietrapskus). Daarmee geef je je sociaal geheel bloot en nu weet het dorp exact wat je intgratiegraad is geworden. Mijn ega had nadrukkelijk het gevoel dat een van de dorpsdames aanzienlijk spontaner kuste dan vroeger. Mogelijk omdat ze had gezien dat er tevoren een begroeting plaatsvond met iemand die zij niet "très sympa" vond. Daar moet dan op gereageerd worden door te demonstreren dat jij veel meer kussen mag dan de voorgaande "mocht". Het luistert nauw hier. Ik trek me niks aan van een twee drie of zelfs vier keer kussen; iuk ga voor het maximum. Daarmee verstoor ik op ernstige wijze het geniale spel met de "sympathie-ladder". Want je genegenheid druk je hier uit in de begroeting door het aantal "kussen". Ook onder mannen hoor! Hier moet je keihard zijn, want met enige regelmaat wordt je door een vent gekust...als man. Omdat je familie bent of omdat er iets heel speciaals is: verjaardag, getrouwd, nieuwjaar etc. De eerste keer is het effe wennen voor ons harken, maar het voelt eigenlijk prima aan. Dus we kussen er gewoon op los. Doe je het ooit helemaal fout dan kun je wijzen op twee dingen: je had effe teveel op en/of in de Pays-Bas doen ze dat zo. Leugens natuurlijk, (behalve het eerste excuus), maar een gepensioneerde mens moet het zichzelf niet te lastig maken. Ik ben nog nooit geslagen of gekrabd!

Zo, wilt U dus ook bij de Confrerie d'Asperges dan moet U mij dat laten weten. We maken dan een "sterkte/zwakte analyse" mbt uw mogelijk lidmaatschap. Ik ga met u vele dorpskjroegen af om te kussen en een glaasje van wit tot rood te drinken. En ik ga verhalen over uw prestaties in het leven rondstrooien. Dat kost enkele jaren van noeste image-building. Zo gauw er dan een confrère sterft moeten we toeslaan. Op de borrel direct na de ter aardebestelling is het uur U. Dan komt het aan op de finishing touch. Maar eerst moet ik er zelf in natuurlijk. Dat maakt het voor U ook veel beter. Mogelijk kunt U mij in mijn huidige lobby wat sponsoren; want de kosten zijn niet onaanzienlijk. Die huidige confrères zijn nogal feestneuzen en erg bewerkelijk. Maar ja het is ook wat waard toch? Op je grafsteen: Membre de la Confrèrie d'Asperge ! Een hoeksteen in de creatie van je onsterfelijkheid. Laat u maar horen wat u ermee kunt.

Thuisgekomen na ons bezoek aan de Foire weet je weer eens hoe de sociale kaart van het dorp eruit ziet en waar je moet "bijstellen". Uiterst belangrijk voor je volgende invitaties voor

feestjes. Want het is natuurlijk een oerende stommitieit om enkel dorpingen uit te nodigen die ELKAAR niet “très sympa” vinden! En zeker bij de tafelschikking moet je weten hoe en wat! Dorpsleven heeft vele voordelen, maar het is veel complexer dan de stad. Sociaal gezien dan. U bent weer op de hoogte. Leve Mormoiron en..de Confrérie!

**GEORGE, EEN HEILIGE UIT DE FRANSE HEMEL.

Nee, ik bedoel niet George Bush of George Sand, maar “onze” George uit Sète. Brassens heet hij van achteren en hij is een fundamenteel deel van de Franse ziel. Niet van alle Fransen helaas; hij is meer HET idool van de linkse intellectuele Fransen van “d’un certain âge” (van een zekere leeftijd). Dus je moet, als “étranger”, een beetje een incarnatie zijn van een Francais, om het te “voelen”.

Testen kunt U dat bijvoorbeeld op het jaarlijkse Brassens-festival in Vaison-la-Romaine, hier niet ver vandaan. Vijf dagen Brassens van links naar rechts en van boven naar beneden. Zijn jeugd, zijn schoolleven, zijn vriendenkring, zijn geliefden, zijn politieke denkbeelden en zijn beeld van de medemens. Bij dat laatste van beide soorten: “goeie” (links dus) en “minder goeie”, vooral te vinden aan de rechterkant.

In voordrachten, discussies en natuurlijk vooral zijn muziek beluisteren (en meezingen!), wordt George jaarlijks geanalyseerd en vooral geëerd. Door vele bezoekers, duizenden per dag, en uiteraard door artiesten als Moustaki (dit jaar) en onze lokale André Chiron. Boeken over hem, gadgets, cd’s en foto’s, George gaat in vele vormen over de toonbank. En s’avonds, een volle zaal met vereerders die allen uitstralen dat zij “in George zijn”. Ze zijn onder gelijken, op hun veilige plek; goed volk dus. Kortom; een heerlijke, grenzeloze verering van een echt Frans idool.

De chansons van George zijn dan ook qua tekst en muziek een perfecte vormgeving van de Franse ziel. Taalmanipulatie van hoog nivo, speelsheid en ondeugendheid van tekst en melodie in een samengaan van allure en perfectie. Individualisme, revolutionaire geest, ongenaakbaarheid, verzet en vooral afkeer van macht en autoriteit worden in honderden chansons uitgedrukt. Maar ook menselijkheid, warmte, vriendschap: kortom, solidariteit. Ik begrijp altijd beter wat Liberté, Egalité en Fraternité eigenlijk betekenen, als ik naar Brassens luister. Dus om cultureel hier te integreren, is het repertoire van George een must. En een bron van prestige. Want als u meezint of neuriet bij een chanson en, men ontdekt later dat u “étranger” bent, nou dan bent u al in het voorgeborchte van de Franse hemel aangekomen. Bewijs van correctheid en sympathie: u kunt niet meer stuk.

Uit betrouwbare bron weet ik dat het herkennen van ca 100 chansons binnen 5 seconden (vanaf het begin), plus het (volledig foutloos) meezingen van ca 30 stuks, ongeveer de exameneisen zijn voor om een “Brassens-expert” genoemd te worden. De “champions”, doen het niet voor minder dan 150 stuks (uit het hoofd gezongen dan). Dit vereist een mensenleven aan oefening, maar ze zijn er!

Uiteraard probeerde ik in mijn vaderlandse cultuur ook zo’n cultfiguur te vinden, maar ik kwam niet verder dan Sonneveld. In Duitsland mogelijk Brecht? In België mogelijk Brel? Iedere Franse artiest die wat voorstelt moet ooit Brassens hebben vertolkt en geloof maar, dat dat examen doen is. Daar moet je geen grapjes mee maken. Zangers als Barbara en Piaf (beiden helaas ook overleden), en, nu Dutronc en Cabrel kwamen/komen in de sfeer en ambiance van George’s performance.

Om een beetje over te brengen wat “Brassens” is, schets ik u puntgewijs een chanssonavond in Vaison:

- U zit tussen 800 andere B-gekken en achter u hoort U een dame, foutloos en met overgave alle chansons meezingen. Tientallen.; honderden coupletten. En, zonder spiekpapiertje of zo.
- Voor begin van het concert heeft u, samen met organisatoren en artiesten, uitvoerig zitten eten. Want Brassens met een lege maag (en zonder enkele slokken rouge) kan niet. Kom daar nu eens in Nederland voor: eten in de schouwburg; ondenkbaar!

- elk chanson dat wordt aangeheven, wordt uitbundig begroet met geroep, gefluit, handgeklap en blijdschap. De verkoopomvang van een chanson is aan de geproduceerde DB's haarfijn te meten.
- Uw buurman, een recent geïmmigreerde hollander, blijkt heel wat tekst te kennen en hij zingt niet onaardig mee. Hij raakt in extase en verkeert al snel in zijn gedroomde franse hemel. Alleen George is tot zulke culturele bekeringen in staat.
- In de ouze, even wat drinken halen. De monsieur die inschenkt doet dat wat onhandig, maar dat is verklaard als de conversatie start. Hij werkt in het artiestenmilieu (en hier vanavond als vrijwilliger) en verhaalt aan ons "étrangers" dat hij zelfs een rus kende die perfect frans sprak en die Brassens uitvoerde in Moskou. Tja, George kent geen grenzen en zijn kunst kerstent wilde volkeren. En hij is zichtbaar trots dat wij, een hollandse vriend en ik, gek zijn op George's muziek. De man straalt.

Enfin, u begrijpt, ik ben niet meer te redden: ik ben "in George". Ook Cabrel, Lemay, Boulay en vroeger Barbara doen mij het nodige. Teksten van Brassens en dezen zijn echte franse poëzie; ik lees ze ook graag (en vertaal af en toe wat "om het te proberen in het limburgs"). Moeilijk maar zo schoon!

We spreken af dat u eens op bezoek komt in april en dan gaan we met U naar Vaison. Het zal u frapperen. Iemand zei ooit: "het heeft iets van franse rep, maar dan oneindig veel mooier en beschaafder". Dat verwierp ik toen direct, maar soms denk ik...nou? Ergens zit er wel een raakvlakje; maar dan vertikaal. En, George zit dan natuurlijk aan de "bovenkant", dat begrijpt u. Tot "George"dus.

.....

V.COIN DES POÈTES.

Wachtend op mogelijke poëtische aanvallen van anderen, moet u het (voorlopig) met mij doen. U bent echt uitgenodigd.

Onze woonplek inspireerde me tot het volgende gedichtje:

ONZE STILTE.

De stilte heeft een land gevonden,
 Rondom Le Brillhas, ons huis.
 Niemand spreekt hier, er zijn geen monden,
 Enkel de muziek van het windgeruis.

De stilte heeft haar land gevonden,
 Met geurende bloemen en bomen,
 En hier duizend vlinders heengezonden,
 Als in onze mooiste dromen.

De stilte heeft haar land ontmoet,
 Van ruimte en vrede.
 Waar het kwaad wijkt voor het goed,
 En waar niemand heeft geleden.

De stilte heeft een land gekozen,
Vol evenwicht en geluk.
Tussen velden vol met gele rozen,
En een blauwe hemel uit een stuk.

De stilte wil hier eeuwig leven,
En niet meer verder dwalen.
Samen met hen die hier verblijven,
En die er adem halen.

De stilte zal hier nooit vertrekken,
Hier voelt ze zich thuis.
Tot de dood ons zal komen wekken,
Dan gaat ze mee, naar ons laatste huis.

Leon , 2005

Uit het leven gegrepen:

ONVERSCHILLIGHEID.

Virusinfectie, ernstige kwaal?
Breed verspreid of slecht lokaal?
Gemakkelijk te genezen, te bestrijden?
Of kun je het enkel gewoon mijden?

Ach wat doet het er toe, dit onbelangrijk fenomeen,
Het was er al eeuwen en het kwam en ging weer heen,
Het was er minder in tijden van groot gevaar,
Maar kwam daarna terug, echt waar.

Zou het dan toch kunnen zijn,
Dat het de oorzaak is van narigheid en pijn?
Dat het gevoed wordt door welvaart en weelde,
En vervolgens dit alles weer keelde?

Zo ja, dan is er misschien toch een medicament,
Niet duur, niet pijnlijk, kost eigenlijk geen cent.
We geven gewoon alles weg aan de arme medemensen,
Die niets bezittend, in ellende sterven, vol vrome wensen.

Is dit geen vondst, geen prima idee?
Het helpt echt, onszelf en de ander, dus alle twee.
Geen wroeging meer, geen gevoel van alarm,
En een ding is zeker: onze aardkloot wordt weer arm.

Maar misschien ook minder onverschillig?

Leon , 2005

.....
.....

VI. INGEZONDEN.

Over het referendum Grondwet Europa.

Ik ontving enkele reacties op mijn stukje over het referendum mbt de Europese grondwet. Die waren, gelukkig, instemmend. Men vond dat het toch niet kon dat Nederland zou tegenstemmen. Ik dank de schrijvers voor hun reactie: het troostte me echt.

Ik geef, met hun toestemming, enkele details uit hun reacties (selectie voor mijn rekening):

- een Grondwet is geen goed, haalbaar, onderwerp voor een referendum.
- we worden geconfronteerd met een enorm onbenul van mensen die er niets over lezen etc.
- we zullen wel zien. Nederland is de kluts kwijt, van hoog tot laag. Zal wel weer iets positievers uitkomen.

Naschrift mijnerzijds.

De nederlandse TV (die wij hier ook zien), doet je schrikken. Vooral enkele uitzendingen van Barend en van Dorp over het Grondwetsreferendum zijn m.i. journalistiek van een schandelijk nivo. Dit is geen journalistiek meer, maar gemakkelijk en achterlijk "strondsmiten" met bedenkelijk weinig deskundigheid. Dit kan toch geen "denkende" nederlander meer accepteren? De heren moeten wat mij betreft gauw weer enkel over voetballen gaan kletsen, daar ligt nu het echt over iets gaat, toch hun "fort". En daarover is genoeg te zeggen: voetbal is oorlog, bijvoorbeeld. Schoenmaker blijf dus bij je leest. De uitslag is NU (nadat bovenstaande schreef), bekend. Ik ben geheel verbijsterd en moet wel concluderen dat het vaderland ten diepste is veranderd. Ik voel me een stukje ouder en ...franser. Ik ga verder mediteren.

OVER DE KORAN:

De volgende reactie kwam binnen van een trouwe lezer:

- ik las verschillende malen de Koran.
- mijn conclusie is dat met een echte islamiet geen dialoog over integratie mogelijk is.
- ik ben een niet-gelovige en moet dus zelfs bestreden worden.
- we dreigen onze eigen cultuur te verliezen, omdat we teveel moslims in te korte tijd hebben toegelaten.

OVER DA VINCI CODE.

Het volgende werd hierheen gemaaild:

- ik ben overstag
- Ik lees nu een Amerikaanse pocket over "Da Vinci Code".
- het is erg spannend; ik kan er bijna niet mee ophouden.

Bedankt voor deze reacties!

.....
.....

